

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
190. (1256.) szám

BNR-valutaárfolyamok

	1 euró	4,2719 ▲
	1 amerikai dollár	3,1416 ▼
	100 magyar forint	1,5495 ▲

Aktuális

2

Óriástüntetés Brüsszelben

Több tízezer ember tüntetett tegnap Brüsszelben az Európai Unió tagországaiban bevezetett gazdasági megszorítások ellen. A szakszervezeti megmozduláson minden EU-tagállam képviseltette magát.

Gazdaság

6

Nem „szivárog el” a Borvíz útja

Halasztást kértek és kaptak a Borvíz útja projektre a székely megyék, miután a munkálatok befejezésére kiszabott eredeti határidő szeptemberben lejárt – tudtuk meg Tamás Sándor Kovászna megyei tanácselnöktől. „A projekt kivitelezését sikerült végül megmenteni” – fogalmazott Tamás.

Média

9

Megleckéztetné a sajtót Ghișe

Az újságírók törvénye névvel törvénykezdeményezést nyújtott be a szenátusba Ioan Ghișe. A liberális szenátor javaslatai között szerepel az újságíróknak szakmai engedélyének háromévesre történő megújítása és évenkénti pszichológiai vizsgálata. Az újságírószervezetek bírálják a tervezetet.

Vezércikk

Tányér(sapka)akna

Az államfő nem elégszik meg azzal, hogy összeugrasztotta a magánszektorban foglalkoztatottakat és a közalkalmazottakat, az ötvenszázalékos béremeléssel

Bogdán Tibor

megszédített pedagógusokat és a béremelési ígéretből kihagyott más kategóriákat. Most a különböző fegyvereket is egymás ellen fordítaná, akár polgárháborút is megkockáztatva. ►

Pornó korhatárok nélkül

Az új szabályozás sem korlátozza az obszcén internetes tartalmakhoz való hozzáférést

Gyermekre leselkedő veszély a világhálón. Pszichológusok szerint szexuális bántalmazással ér fel, ha a kiskorú pornográf oldalakat nézeget

Új szabályozásokat készül bevezetni a napokban közvitára bocsátott törvénytervezetében a Távközlési és Informatikai Minisztérium a pornográf tartalmú internetes oldalak hozzáférhetőségének korlátozására. Moldován József államtitkár lapunknak elismerte: a törvény módosítás sem akadályozza meg azt, hogy a kiskorúak pornográf, illetve obszcén oldalakat látogathassanak a világhálón. Úgy vélte, az internetszolgáltatók nemzetközi összefogására lenne szükség ennek megakadályozására. Gyermekpszichológusok szerint szexuális bántalmazással ér fel, ha a kiskorú pornográf oldalakat nézeget. **7. oldal ►**

Magyarország – újabb választások

► A vasárnapi önkormányzati választásokra készül Magyarország: tegnap a Fidesz-KDNP, az MSZP, a Jobbik és az LMP politikusi összefoglalták fő politikai üzeneteiket. Orbán Viktor Fidesz-elnök konzultációt ígért az önkormányzatokkal az egészségügyi szolgáltatásról, Tarlós István fideszes budapesti főpolgármester-jelölt szerint a magyar vállalkozókat kedvezőbb helyzetbe kell hozni, szocialista ellenjelöltje, Horváth Csaba pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy romák nélkül nincs egységes Budapest. A Jobbik önszántukból terelné tömegközlekedésre az autósokat, míg az LMP az Alkotmánybíróságtól kéri a fővárosi szmogriadó-rendelet megszüntetését. **2. oldal ►**

Bor(ú)ba fulladt az ideji szüret

► Gyenge termést ígér a szüret, elsősorban a kedvezőtlen időjárás miatt. A gazdák lapunknak elpanaszolták: a szőlőtöveket idén különböző növénybetegségek is megtámadták. **6. oldal ►**

Kisebbség a szemek. Az avasi gazdáknak idén alig van mit szüretelniük

Boc: törölve a minimáladó

► Nem kell többé minimáladót fizetniük október elsejétől a hazai cégeknek – döntötte el tegnap a kormány. Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszter azonban kilátásba helyezte, hogy ezt az illetéket január elsejétől az átalányadó váltja majd fel. Tegnap ülésén a kormány egy sor vállalkozásbarát intézkedést is elfogadott. Eszerint csökkentik az államkasszájának tartozó cégekre kirótt büntetőkamatokat, s megtiltják azoknak a vállalkozásoknak a végrehajtását, amelyeknek az állam adósa. Gazdaságélénkítő intézkedésnek szánják azt a még csak tervbe vett rendelkezést is, amely állami pénzzel támogatná a vállalkozásba kezdő 35 év alatti fiatalokat. **3. oldal ►**

Röviden

Csíkszeredában rovasírással helyettesítették a románt

Csíkszereda egyik helységnévtáblájának eltávolítását sürgeti Olguța Vasilescu szociáldemokrata (PSD-s) szenátor, aki tegnap kérte Traian Igaș belügyminisztertől a vonatkozó törvényes előírások „sürgős” alkalmazását. Az ellenzéki honatya azt sérelmezte, hogy a megyeszékhely Csíkszentlélek felőli bejáratánál a helységnévtáblán nem szerepel a város román elnevezése. A PSD-szenátor szerint tegnapra virradólag ismeretlen tettek a magyar elnevezés fölött levő román elnevezést rovasírással takarták le. „Csíkszereda román neve csak a tábla fölött, alig olvasható rozsdás betűkkel szerepel” – méltatlankodott Vasilescu. Szerinte a törvénytörtő névtáblát Ráduly Róbert polgármester támogatásával helyezték el. A közlekedésrendészt felszólítására tegnap délután Csíkszereda polgármesteri hivatala eltávolította a román elnevezést eltakaró öntapadó fóliát.

Az adóhivatallal hajthatnák be az egészségbiztosítási hátralékokat

A szenátorok 61 igen, 3 nem szavazattal, egy tartózkodással fogadták el tegnap azt a kezdeményezést, amely szerint az Országos Közpénzügyi Hatóság (ANAF) kényszerbehajtási eljárást indít azon magánszemélyek ellen, akik elmulasztották időben befizetni kötelező hozzájárulásukat az egészségbiztosítási alapba. Az adóhatóság a biztosítási részleteken kívül az időközben felszámolt büntetőkamatokat is begyűjti a módosítási tervezet szerint. A jövedelem nélkül, de egészségbiztosítási kötelezettséggel rendelkező személyek esetében az Országos Egészségbiztosító Pénztár (CNAS) indít kényszerbehajtási procedúrát, derül ki a tervezetből, amelyet Șerban Rădulescu és Iosif Secășan PD-L-képviselők kezdeményeztek. A módosítási tervezetet a képviselőháznak is meg kell vitatnia.

Ügyészségi vizsgálat Luzskov ellen?

Jurij Luzskov kedden felmentett moszkvai polgármester ellen ügyészségi vizsgálat indulhat – állítja több orosz sajtóorgánium, de Igor Jurgensz, a Dmitrij Medvegyev elnök alapította INSZOR intézet elnöke szerint Luzskov nem juthat Mihail Hodorkovszkij bebörtönzött olajmágnás sorsára. Az illetékes szervek tegnap azt hangoztatták, Luzskov leváltása kapcsán semmiféle új vizsgálat nem indult moszkvai tisztségviselők ellen. A *Kommersant* azonban arról számolt be, hogy a legfőbb ügyészség mellett működő nyomozati bizottság Luzskov és felesége, az építési vállalkozó Jelena Baturina ügyeiben előzetes vizsgálatot folytat, amely akár büntetőeljárást is eredményezhet.

Kiállnak a békefolyamat mellett

Egyaránt kiállt az izraeli-palesztin béke-erősítések folytatása mellett Benjámín Netanjahu izraeli miniszterelnök és George Mitchell amerikai közel-keleti különmegbízott Tel-Avivban folytatott tárgyalásain. „Személy szerint én és a kormány is elköteleztük magunkat egy olyan békemegállapodás megkötése iránt, amely garantálja Izrael biztonságát és legfontosabb érdekeit” – mondta Netanjahu George Mitchellnek. Mitchell hangsúlyozta, tisztában van a békéhez vezető út buktatóival, de Barack Obama amerikai elnök és külügyminisztere „minden korábbinál erősebben elszánta magát” a közel-keleti béke megteremtésére.

Újabb hajó szomáliai kalózkodók kezén

A szomáliai kalózkodók Tanzánia partjainál hatalmukba kerítették egy panamai zászló alatt közlekedő kereskedelmi hajót – adta hírül egy civil szervezet, amely az indiai-óceáni kalóztevékenységgel foglalkozik. A kalózkodók a 15 fős személyzettel a kenyai Mombasából Dél-Afrikába tartó hajót eltérítették az észak-szomáliai parton levő Harardhere irányába, mely a kalózkodók egyik központja.

Óriástüntetés Brüsszelben

Százezres tiltakozó akciót tartottak a gazdasági megszorítások ellen

Hírösszefoglaló

Több tízezer ember tüntetett tegnap Brüsszelben a nemzetközi gazdasági válság miatt az Európai Unió tagországai-ban bevezetett gazdasági megszorítások ellen – a szakszervezeti megmozduláson minden EU-tagállam képviseltette magát. John Monks, az európai szakszervezeti szövetség főtitkára leszögezte: egyebek közt arra kívánják felhívni a figyelmet, hogy még nem késő elállni a megszorításoktól, és más irányban keresni a megoldást. A brüsszeli tüntetést az Európai Bizottság pénzügyi szigorító javaslatának bejelentéséhez, illetve az uniós pénzügyminiszterek mai kötetlen találkozására előidőztették.

Tüntetések és sztrájkok Európa-szerte

Tüntetések és sztrájkokat tartottak a kormányok megszorító intézkedései miatt tegnap egyebek között Görögországban, Szlovéniában és Litvániában is. Görögországban a troli- és autóbuszvezetők álltak le a munkával több órára, miközben Athénban a metró- és villamosközlekedés teljesen szünetel. A vasúti dolgozók is munkaleállással tiltakoztak, ami országsszerte komoly fennakadásokat okozott a belföldi vasúti közlekedésben. Görögországban az orvosok 24 órás sztrájkba léptek, és már második hete tart a

fuvarozók sztrájkja, aminek a következtében a boltok egy részében már áruhiány alakult ki, a gyártók pedig nem tudják eljuttatni termékeiket külföldre. Litvánia fővárosában, Vilniusban engedély nélküli tüntetésre került sor. Közel négyszázan tiltakoztak egyebek között a bérek csökkentése miatt. Szlovéniában tegnap már második napja tartott a közszolgálati dolgozók nyílt végű sztrájkja. A közszolgálati alkalmazottak a kormány azon terve ellen tiltakoznak, hogy két évre befagyasztsanak a béreket.

A belga internetes sajtóban közölt becslések szerint a háromórás tüntetésen összesen több mint 100 ezren vettek részt. A menet az uniós központi épületek előtt is elvonult. A tiltakozók egyebek között azt kifogásolták, hogy a kormányok a kispenzű dolgozókkal kívánják

megfizettetni a válság árát. Sürgették, hogy a pénzintézetekre háruljon nagyobb szerep ebben, hiszen a krízis a bankágazatban kezdődött. Sok tüntető az üzletembereket karikírozó öltözékben vagy táblával jelent meg, de több felirat szolgált a „spekulánsok európai uniója” és a vállalati

visztaélések ellen is. Sürgették a résztvevők, hogy a kormányok fordítsanak nagyobb gondot és több pénzt a foglalkoztatási és szociális problémákra.

Az óriástüntetésről komolyabb incidenst a délutáni órákig nem jelentettek, de a rendőrség közlése szerint néhány oda nem illő tárgyat eltávolítottak egyes tüntetőktől. A belga főváros közlekedése mindazonáltal megszenvedte az akciót, a belvárosi utakon és a tömegközlekedési vonalakon káosz uralkodott. A tömegközlekedési dolgozók mellett lassítósztrájkokkal vállaltak szolidaritást az akcióval.

Megszólalt a témában José Manuel Durao Barroso, az Európai Bizottság elnöke is. Az uniós pénzügyi reformokról tartott sajtótájékoztatóján leszögezte: a most bejelentett bizottsági javaslatok célja a dolgozók érdekeinek védelme is. Rámutatott azonban, hogy amikor egyes országoknak sürgős adósságtörlesztési kötelezettségeik vannak, elképzelhető, hogy kevesebbet tudnak fordítani szociálpolitikára.

Belgiumban utójára az évtized legelején tudtak százezres tömeget mozgósítani szakszervezeti akcióra. ◀

Helyi sajtós becslések szerint a háromórás brüsszeli tüntetésen összesen több mint 100 ezren vettek részt

Magyarország: újabb...

Folytatás az 1. oldalról

Kósa Lajos, a Fidesz ügyvezető alelnöke tegnapi budapesti sajtótájékoztatóján elmondta, pártja és szövetségesei felkészültek a vasárnapi választásra. Mint minden választásnál, most is működtek az Új Demokrácia Központot, amelyet bárki felhívhat választási kérdésekben. Ugyancsak működtek majd vasárnap, a szavazás napján az alternatív szavazatszámológó rendszert. Tarlós István, a Fidesz-KDNP főpolgármester-jelöltje a Fiala Vállalkozók Országos Szövetsége fórumán arról beszélt, hogy a magyar vállalkozókat kedvezőbb helyzetbe kell hozni, és a fiatal vállalkozókra is még több figyelmet kell fordítani. „Az mégsem járja, hogy a magyar vállalkozók hátrányosabb helyzetben vannak, mint a külföldiek, akár az adókedvezmények szempontjából, akár az állami szubvenciók elérhetőségének tekintetében” – fogalmazott Tarlós István.

Horváth Csaba, az MSZP főpolgármester-jelöltje egy fővárosi fórumon kijelentette: romák nélkül nem lehet egységes és sikeres város Budapest. Horváth úgy fogalmazott: öt riasztja Tarlós István „szébb jövője”, a romákkal szembeni „furcsa hozzáállása”, „homofób” nézete, a kisebbségek

kirekesztésének hallgatóságos támogatása, és az is, hogy kultúra címen saját maga ízlését vagy annak hiányát akarja „ráerőltetni” az emberekre. A főpolgármester-jelölt azt mondta: a képviselői demokrácia nem egy biakó csekk, amellyel egy megválasztott képviselő bármikor élhet vagy visszaélhet.

Staudt Gábor, a Jobbik főpolgármester-jelöltje, a Magyar Autóklub vezetőivel való találkozására előtt tartott sajtótájékoztatóján elmondta, pártja szerint a fővárosi autósokat behajtási korlátozások és dugódíjak helyett a megfelelő színvonalú és árú tömegközlekedésre kell rábírnival a tömegközlekedésre való önkéntes áttérésre. Jávor Benedek, az LMP főpolgármester-jelöltje fővárosi sajtótájékoztatóján bejelentette: az Alkotmánybírósághoz fordul pártja, azt kérve, hogy a testület semmisítse meg a Fővárosi Közgyűlés nyáron elfogadott szmogriadó-rendeletét. Jávor azt mondta, hogy a rendelkezés, amely nem a páros-páratlan rendszám alapján tiltaná el az autósokat a közlekedésből, hanem a legszennyezőbbnek minősülő piros és fekete környezetvédelmi matricás járművekre rendel el tilalmat, semmi másra nem alkalmas, csak arra, hogy nevéssé tegye a szmogriadó intézményét. ◀

Nem indít Párizs ellen az EB diszkrimináció miatti eljárást

MTI

Párizs tegnap üdvözölte, hogy az Európai Bizottság nem vádolta meg diszkriminációval a francia kormányt a romák elleni fellépése miatt, és jelezte: készen áll minden tájékoztatást megadni Brüsszelnek a mozgásszabadságot biztosító európai előírásoknak a francia jogrendbe történő átültetési folyamatáról. Az uniós végrehajtó testület korábban azt közölte: mivel Franciaország még nem ültette át kielégítően az uniós irányelvet, kötelezettségszegési eljárást indít Párizs ellen, hacsak a francia kormány október 15-ig nem ad részletes tájékoztatást az átültetési folyamat részletes menetrendjéről, illetve az elfogadandó intézkedések szövegtervezetéről. A bizottság ugyanakkor nem tervez diszkrimináció miatti eljárást, amellyel korábban Viviane Reding igazságügyi EU-biztos fenyegette meg a francia kormányt.

Ugyanakkor viszont Brüsszel a romák tömeges kitoloncolása miatt a mozgásszabadságot biztosító európai előírásoknak a francia jogrendbe történő átültetésére szólította fel a francia hatóságokat, és kilátásba helyezte, hogy e

jogi kötelezettség elmulasztása miatt hivatalos figyelmeztető levelet küld Párizsnak. Franciaország még nem ültette át ezt az uniós irányelvet oly módon, hogy az teljes hatékonysággal és átlátható módon biztosítsa mindenkinek a mozgásszabadságot – állapította meg az Európai Bizottság. Az uniós végrehajtó testület közölte, hogy a hiányosság pótlására felszólító hivatalos levelet – a kötelezettségszegési eljárások keretében – megküldik Párizsnak, hacsak a francia kormány október 15-éig nem ad tájékoztatást az átültetési folyamat részletes menetrendjéről.

Idén egyes adatok szerint mintegy 8 ezer romát toloncoltak ki Franciaországból, és küldtek vissza jórészt Bulgáriába, illetve Romániába. Franciaország a közrend, illetve közbiztonság védelmére hivatkozik, és tagadja, hogy kifejezetten a romák etnikai csoportját vette célba az intézkedéssorozattal. Ennek ellentmondott ugyan egy korábbi belügyminiszteri nyilatkozat, amely „az illegális telepek, elsősorban a cigánytáborok” felszámolására adott utasítást, de utóbb a szövegből kivették a romákra való kifejezett utalást. ◀

Nyugdíjtörvény: a talárosok még kérnek egy hetet

ÚMSZ

► Jövő szerdára halasztották az alkotmánybírák a nyugdíjtörvénnyel szemben alkotmányossági kéteket megfogalmazó beadványok megvitatását. Az eredetileg tegnapi tervezett ülésen a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) által benyújtott felbontásokról kellett volna dönteniük a talárosoknak, amelyeket múlt csütörtökön nyújtottak be a pártok, és amelyek a törvény tartalmát és elfogadásának módját is kifogásolták. Az ellenzék nem értette egyet többek között a nyugdíjpont értékének a bruttó átlagbér 39 százaléka csökkentésével, amely szerintük az elkövetkező években a kritikus 30 százalékgig süllyedhet. Ugyanakkor a szociáldemokraták szerint az is elfogadhatatlan, hogy a nők nem mehetnek a férfiaknál két évvel hamarabb, azaz 63 éves korukban nyugdíjba. Mint ismeretes, a nyugdíjtörvényt két hete fogadta el a képviselőház 170 igen szavazattal, de az ülésről kivonuló ellenzéki pártok a televíziós felvételek szerint valójában ennél jóval kevesebben vettek részt a szavazáson. Továbbá Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök kilátásba helyezte, hogy beindítják az államfő felfüggesztésének folyamatát, ha Traian Băsescu kihirdeti a nyugdíjtörvényt. A kezdeményezéshez azonnal csatlakozott a PNL is. Az államfő csak azt követően írhatja alá a törvényt, hogy az Alkotmánybíróság dönt róla, és nem talál alkotmányos kifogást benne. ◀

Eltörölte a kormány a minimáladót

ÚMSZ

► „Október elsejétől töröltük a minimáladót” – jelentette be a tegnapi kormányülés után Emil Boc miniszterelnök. Pénzügyminisztere, Gheorghe Ialomițianu azzal egészítette ki, hogy az év végéig a cégek kizárólag csak profitadót fizetnek majd. Mint ismeretes, a minimáladót tavaly májusban a kormány azzal a céllal vezette be, hogy csökkentsék az adócsalást, és megszabadítsa a gazdaságot a nem működő cégektől. A

holnaptól eltörölt adó nem lényege az volt, hogy a cégek 52 ezer lej alatti bevétel esetében évi 2200, 129 millió lej meghaladó forgalom esetén pedig 43 ezer lej voltak kötelesek fizetni, abban az esetben is, ha veszteséget jelentettek. A kereskedelmi kamarák kimutatása szerint a minimáladó bevezetése miatt több mint száz ezer céget számoltak fel. A kormányfő korábban úgy nyilatkozott, hogy a minimáladó rendkívül eredményesnek bizonyult, ugyanis „kitisztította” a román

gazdaságot, és több mint negyede milliárd eurós bevételt hozott az állami költségvetésbe.

Mint ismeretes, a minimáladó eltörlése előkelő helyen szerepelt az RMDSZ gazdaságélénkítő programjában. Lapunknak adott múlt heti interjújában Markó Béla miniszterelnök-helyettes emlékeztetett, hogy a kormány ígérete szerint eltörlik a minimáladót. „A gyengén működő cégeket nem főtogatni kell, hanem valahogy egy kis levegőhöz juttatni” – fogalmazott az ÚMSZ-nek Markó Béla. ◀

Markó Béla kormányfőhelyettes (balra) „ösztökélésére” is szükség volt a minimáladó tegnapi töröléséhez

Markó Béla: az RMDSZ irányán nem kell változtatni

ÚMSZ

► „Az, hogy jelöltem-e magam vagy sem az RMDSZ elnöki tisztségére, az a személyes döntésem lesz, de nem kizárólag az én felelősségem, hanem kollektív felelősség: én ugyanis egy szervezet jóvoltából voltam szövetségi elnök, és azt gondolom, úgy tisztességes, ha a következő hetekben, hónapokban a szervezeten belül körbejárjuk, megvitatjuk azt, hogy mi lenne a leghasznosabb a Szövetség számára – nyilatkozta Markó Béla az Erdélyi Magyar Televízióknak. A szövetségi elnök a jövő év februárjában megrendezendő RMDSZ-kongresszus feladatairól beszélt. Kifejtette: ő személy szerint minden szempontból változáspárti, egy dologban azonban nem szeretné ha változás történe: az RMDSZ eddigi irányában. „Abban, hogy kormányon vagy ellenzékben, vitával vagy anélkül, de a belső politikai életben jelen lévén és arra befolyást gyakorolva próbáljunk változást elérni az erdélyi magyarság életében. Ebben a stratégiában nem szeretnék változást, minden másban azonban változáspárti vagyok” – mutatott rá a szövetség elnöke. Mint közölte, azért sem hozta meg eddig döntését, mert álláspontja szerint ez

a személyi kérdés nem olyan bonyolult, hogy a szervezetnek ezen kellene „rágódnia” 2011 februárjáig, de kétségtelenül az a felismerés is közrejátszott, hogy a következő időszak kormányzati és parlamenti szinten is igen „forró” lesz: dűlőre kell vinni az oktatási törvényt és más fontos kérdést, de bizalmatlansági indítványok is várhatók. Egy ilyen nehéz időszakban nem engedhetjük meg magunknak, hogy befele forduljunk. Mindent a maga idejében – hangsúlyozta Markó Béla.

Úgy értékelte, nincs szükség alapvető módosításokra, nagy irányváltásokra az RMDSZ programját tekintve, ugyanakkor mélyrehatóbb elemzésre van szükség az RMDSZ alapszabályzatában, a területi, helyi szervezetek működésétől, a különböző testületek közötti viszonytól kezdve a polgármesterek, tanácsosok, képviselők vagy szenátorok jelölésének kérdéséig. „Meg kell vizsgálni például, hogyan tudja ellátni alapvető feladatait a szervezet, hogyan gyúri le az újból és újból megjelenő személyes érdekeket, a főleg csoportérdekeket, és hogyan tud minden pillanatban ténylegesen az egész magyar közösség képviselete lenni az RMDSZ” – mondta az ETV-nek Markó Béla. ◀

Táblaügy: esztétikai gondok?

Totka László

► Négy éve létezik egy városi tanácsi határozat a kétnyelvű utcanévtáblák kihelyezéséről, de eddig ezt nem ültette gyakorlatba a Nagyvárad élén azóta megfordult három polgármester – mondta el lapunknak Biró Rozália, a Körös-parti város alpolgármestere arra reagálva, hogy Tőkés László EP-képviselő bátorítására törvénytelen módon visszatették a múlt héten eltávolított magyar nyelvű utcanévtáblákat. Hozzátette, ezért az RMDSZ egy másik megoldást ajánlott Nagyvárad magyar közösségének: a saját tulajdonú ingatlanra rendelkezők a hatályos jogszabályok értelmében kitéhetik az utcanév magyar változatát, és ez közérdekű információnak minősül. „Ennek lefordításához és magyar nyelven történő használatához a 215-ös törvény értelmében jogunk van, hiszen 20 százaléknál többen vagyunk itt, Nagyváradon” – mondta el a város alpolgármester asszonya. Az RMDSZ azt ajánlotta, hogy aki magántulajdonnal rendelkezik, és magyar utcanévtáblát szeretne, megrendelheti és kitéheti a saját falára, kerítésére. Igen alacsony áron találtak kivételt is, aki 20 lejes áron az urbanisztikai szabályoknak megfelelő nagyságú és színű táblákat készít és fel is szereli.

„Az általunk javasolt megoldás működőképes, mi is éltünk vele és feltettük házunk falára” – mondta el Biró Rozália, aki szerint a Tőkés által bátorított Erdélyi Magyar Ifjak (EMI) abban hibáztak, hogy más színű és méretű táblát helyeztek el. Az alpolgármester információi szerint egyelőre nem érkezett újabb feljelentés az EMI akciója ellen.

Másként vélekedik azonban a táblákat felhelyező EMI nagyvárad-i szervezete. „A városban számtalan formailag, színben és betűszedésben eltérő tábla van kihelyezve, melyeket valamiért mégsem szedtek le. A mi tábláink eltávolításával megbízott cég egyik munkatársa elmondta, ezen táblák eltávolítására nincs idejük, kizárólag lakossági bejelentés esetén járnak el” – mondta el lapunknak Nagy József Barna. Az EMI tiszteletbeli elnöke hozzátette: azért tettek más színű utcanévtáblát mert azok csak tájékoztató jelleggel bírnak, a helybeli magyaroknak és a turistáknak. Az illetékeseket kérték, hogy mutassák meg azt a határozatot, amely kimondja, hogy pontosan milyennek kell lennie egy ilyen táblának, ezt azonban nem tették meg a mai napig sem. Az EMI a hagyományos történelmi utcanevekhez ragaszkodik, az RMDSZ pedig csak a jelenlegi utcanév tükrözésének kitételét teszi lehetővé – hangsúlyozta a tiszteletbeli elnök. ◀

Tányér(sapka)akna

Bogdán Tibor

Megsértődhet-e egy államfő – nem magánemberként, hanem államfőként – akárcsak egy magánszemélyre is? Hát egy intézményre? Ráadásul a jogállam egyik alappillére, a rendőrségre? Szónoki

kérdések ezek, hiszen a legfőbb állami méltóság betöltője nem engedheti meg magának ezt a fényűzést, neki az egész ország, minden egyes intézmény, ember államfőjének kell lennie, függetlenül személyes érzéseitől (amelyeknek egyébként nemcsak államfőként, de családfőként sem adhat hangot, még saját gépkocsijában, felesége előtt sem, lebüdöscigányozva mondjuk egy kellemetlenkedő újságíróntól).

Traian Băsescut mélyszélesen felháborította a belügyminiszteri alkalmazottak – jelszül: rendőrök, határ- és börtönőrök – tiltakozó akciója, amelynek valóban voltak elítélhető elemei: a tüntetők engedély nélküli felvonulása az elnöki palota elé, a triviális jelszavak – de hát mindez még igen messze van attól, aminek ürügyén az államfő hátat fordított a rendőrség intézményének: az államhatalom aláaknázásától. Nem tekinthetjük rendbontásnál többnek a rendőrsapkákat áthajigálását sem az elnöki palota kertjébe, még akkor sem, ha a tányérsapkákon ott díszleg az állam jelképe, a címer is. A büntető törvénykönyv szerint csak az állami szimbólumok megvetését tükröző cselekedetek büntethetők, akár szabadságvesztéssel is, ehhez viszont először be kellene bizonyítani a sértő szándékot.

Az államfő zokon vette az indulatok elszabadulását, holott ez – éppen az ő személyével azonosított hatalom fejvesztett kapkodása, európai viszonylatban is példátlan megszorító intézkedései nyomán – már régebben börtönközlható volt.

Sértődöttségében rendkívül veszélyes talajra tévedt, amikor számon kérte a beavatkozás hiányát a csendőröktől. Vajon szerinte mit kellett volna tenniük, azon kívül, amit cselekedtek: több rendbontót is megbírságotak. Csak nem arra gondolt, hogy fegyverrel kellett volna rátámadniuk a rendőrökre – saját kollégáikra?

Az államfő úgy tűnik, nem elégszik meg azazal, hogy összeugrasztotta a magánszektorban foglalkoztatottakat és a közalkalmazottakat, az ötvényszázalékos béremeléssel megszüdített pedagógusokat és a béremelési ígéretről kihagyott más alkalmazotti kategóriákat, a nyugdíjasokat és a foglalkoztatottakat, az állásukat elvesztőket és a munkahelyüket megőrzőket, most a különböző fegyvernemeket is egymás ellen fordítaná, akár polgárháborút is megkockáztatva.

Az államhatalmat ezért korántsem a tüntető/skandaló/sapkahajító rendőrök, hanem a társadalmat már-már végzetesen megosztó Traian Băsescu aknázza alá. Aki megengedhetetlen módon összetéveszti a belügyminisztériumot a tárca alkalmazottainak szakszervezeteivel, a pár ezer dühösen tüntető rendőrt a román rendőrség intézményével, a kollektív bűnösség demokráciában megengedhetetlen elvét alkalmazva.

Azzal pedig, hogy a személyét érintő támadást az államhatalom aláaknázásának tekintti, nagy francia „kollégájához” hasonlóan, az állam és a maga személye közé is egyenlőségjelet tesz.

Román lapszemle

2050-re az Egyesült Államokban a lakosság 80 százaléka lesz túlsúlyos lesz. (România liberă) ► Laurențiu Nistor PD-L-s képviselő a hunyadi Marossolymos község ortodox templomának szentjei közé került: a település korábbi polgármestere anyagilag támogatta a templom felújítását, ezért festették meg alakját a szentek között. (Adevărul) ► A fővárosi közúti hatóság 1,05 millió eurós szerződést kötött útfelfestésekre és jelzőtáblák előállítására. A szerződést megnyerő cég „hagyományos kliense” a hatóságnak. (Puterea)

Boc kalandjai az alkotmánnyal

Jóllehet Emil Boc miniszterelnök végzettségét tekintve alkotmányjogász, aki ezt a tantárgyat tanította is a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetemen, a kormánya által hozott több jogszabály is ellentétesnek bizonyult az alaptörvénynek mind a betűjével, mind pedig a szellemével.

Bogdán Tibor

► Ismét tűkön ülhet a Boc-kormány, miután az Alkotmánybíróság tegnap több mint egy héttel elhalasztotta döntését a nyugdíjtörvény ellenzék által megkérdőjelezett alkotmányosságának kérdésében.

Kioktatás – oktatásból

A taláros testület az idők során jó néhány kellemetlen pillanatot szerzett már Emil Bocnak és kormánycsapatának, amikor a kabinet által előterjesztett több törvényt is alkotmányellenesnek mondott ki. Mi több, egyes jogszabályok többször is az alkotmánybírák elé kerültek. A kormány megítélésén különösképpen rontott az a tény, hogy az alaptörvénnyel szembenállónak ítélt jogszabályok olyan fontos területekre vonatkoztak, mint az oktatás, a vagyonellenőrzés, az átvilágítás, most pedig a nyugdíjak ügyében kell dönteniük a talárosoknak, miután korábban elvetették a kormány által javasolt 15 százalékos nyugdíjcsökkentést, ami az áfa 5 százalékos emelését vonta maga után.

Tavaly novemberben az oktatási törvényt minősítették alkotmányellenesnek, miután a Nemzeti Liberális Párt nyújtott be óvást ellene. A jogszabály egyike volt an-

nak a három törvénynek, amelyet a kormány a parlament előtti felelősségvállalással fogadott el. A nemzeti liberálisok egyebek között éppen ezt kifogásolták, úgy értekelve, hogy a kormányzati felelősségvállalás csak kivételes esetekben engedhető meg. De azzal sem értettek egyet, hogy az oktatási egységek vezetői nem lehetnek egyben politikai párt tagjai is, holott az Alkotmány ezt csak az alkotmánybírák, a magas rangú igazságszolgáltatási tisztviselők, a fegyveres erők aktív tagjai számára tiltja meg. Diszkriminatívnek vélték azt a rendelkezését is, miszerint a kormány a jövőben minden újszülött számára 500 eurós folyószámlát nyit,

ezzel ugyanis hátrányos helyzetbe kerülnek a törvény hatályba lépése előtt született gyermekek, és véleményük szerint a törvény sérti az egyetemi autonómiát is, mivel lehetővé teszi a felsőfokú intézmények vezetőinek szakminisztériumi rendelettel történő leváltását.

Mattüveg-zseb

De megbukott az Alkotmánybíróságnál a kormány által eredetileg javasolt formájában az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) szervezésére és működésére vonatkozó törvény is. A talárosok több pontban is alaptörvénnyel ütközönek mondták ki a jogszabályt.

Döntésük értelmében a testület egyebek között elveszítette azt a jogát, hogy ellenőrizze, mennyiben felel meg a magas rangú köztisztviselők vagyonbevallása tényleges anyagi helyzetüknek, és nem vizsgálhatja esetleges érdekkonfliktusait vagy hivatali összeférhetlenségüket sem. Törölték azt a cikkelyt is, amely érvénytelenítette volna az érdekkonfliktus miatt elmarasztalt köztisztviselő minden korábbi jogi illetve közigazgatási rendelkezését, továbbá az érintett személy elveszítette volna hivatalát is. Az ügynökség immár nem kizárhatja el a jogtalanul megszerzett vagyონrészt, nem kérheti büntetőeljárás beindítását az igazságszolgáltatástól törvényellenesen szerzett vagyónok esetében, azokat többé nem is lehet elkobozni. Politikai megfigyelők egybehangozó véleménye szerint ezzel az alkotmánybírák „kihúzták az ANI méregfogát”.

Boc kormánya nem járt több szerencsével az átvilágítási törvény esetében sem, amely szintén visszakerült a talárosoktól a parlament elé, miután alkotmányellenesnek mondták ki egyebek között azt a rendelkezését, amely időlegesen megtiltotta volna köztisztviselők elfoglalását a kommunista rendszer elnyomó apparátusában felelős funkciókat betöltő személyeknek. Az alkotmánybírák több pontban elutasították a nyugdíjak és a jövedelmek halmozását tiltó, illetve a különleges nyugdíjak átszámítására vonatkozó kormányrendeletet is. A köztisztviselők jogállását szabályozó törvényt pedig éppenséggel három alkalommal nyilvánították alaptörvénybe ütközőnek.

Belpolitikai fordulópont?

A legnagyobb port azonban alighanem a nyugdíjtörvény alkotmányosságának

kérdése verte fel, már csak azért is, mert az ellenzék szerint azt a parlamentben „az évszázad csalását elkövetve” szavazta meg a demokrata-liberális Roberta Anastase által vezetett alsóház, ahol mintegy nyolcvan jelenlévő szavazóval adott le. A törvényt külön-külön óvta meg a taláros testületnél a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Liberális Párt, egyebek között amiatt, hogy a jogszabály sérti a magántulajdonhoz és a méltó élethez való jogot, hogy 65 éves nyugdíjkorhatárt ír elő mind a nők, mind a férfiak számára, továbbá, hogy a nyugdíjpont értékét a bruttó havi átlagból 45 százaléka helyett mindössze 39,9 százalékban állapítja meg.

Az alkotmánybírák döntése sorsdöntő lehet akár az egész romániai belpolitikai élet további alakulása szempontjából is. Az ellenzék ugyanis beindítja az államfő tisztségéből történő felfüggesztésének procedúráját, amennyiben a talárosok zöld utat adnak a jogszabálynak, és azt Traian Băsescu aláírja. Tekintve azonban, hogy a taláros testület kilenc tagja közül ötöt a hatalom képviselői nevesítettek, ezért elképzelhető hogy „pártfogóik” érdekelt képviselik majd ebben a fontos ügyben. Mivel pedig mind a kormány, mind a fő kormánypart, a Demokrata Liberális Párt, mind pedig tulajdonképpen vezetője, Traian Băsescu népszerűsége zuhanórepülésben van, mindezek után a fő állami tisztség betöltője könnyen elvesztheti Cotroceni-i bársonyszékét. ◀

A taláros testület az idők során jó néhány kellemetlen pillanatot szerzett már Emil Bocnak és kormánycsapatának

Fotó: ÚMSZ/archív

Még mindig kísért a keletnémet nosztalgia

Vasárnap lesz húsz esztendeje Németország újraegyesítésének. A nosztalgia azonban az egykori Német Demokratikus Köztársaság iránt – már ami egykori „vívmányait”, termékeit illeti – Angela Merkel kancellárt sem kerüli el.

Gy. Z.

► Két évtized sem volt elegendő ahhoz, hogy látható sebek nélkül forrjon össze a két német országrész, kelet és nyugat. Hiába, két és fél évtized különélés hosszú idő. Amikor az NDK végképp beolvadt az NSZK-ba – ezt ünneplik a németek október 3-án –, mindenki azt hitte: a néhai szocialista államalakulat polgárai számára is eljött a Kánaán. Am akiket érint, nem egészen így gondolják.

A régi pezsgő, uborka

„Ossie”-nak és „Wessie”-nek becézik a mai napig egymást a „kelet”-et jelentő Ost és a „nyugat”-ot jelentő West alapján a két ország-

rész lakói, és tegyük hozzá: ez a német nyelvben nem feltétlenül a kedveskedés kifejezési formája. Aki az egykori Kelet-Németország lakói közül át kívánt települni a nyugati térfélre, már mind megtette, sőt: az 1990 előtt – többnyire Magyarországon keresztül, akkor még illegálisan – távozóknak nem kis része visszatért szülőföldjére. Mert valahogy hiányoztak a megszokott ízek. Hatalmas nyomás nehezedett ugyanis egyebek mellett a nagy élelmiszeripari cégekre, amelyek jó szokásuk szerint egy-egy cég felvásárlásakor nem gyártási kapacitást, nem munkaerőt, hanem piacot akartak nyerni, és a régi, ezen tájt bevált cikkeket megszüntetve saját áruikat kínálták – kevés si-

kerrel, avagy fanyalgást kiváltva. Micsoda nyomás kellett ahhoz, hogy ismét elkezdjék palackozni az NDK közkedvelt pezsgőjét, a „Rotkäppchen”-t (a Grimmese Piroskája), és újra dunsztolják az egyéni fűszerezésű „Spreewald” uborkát!

Nem mentes a nosztalgia-tól Angela Merkel sem, aki 1954-ben Hamburgban született ugyan, de evangélikus lelképásztor édesapja fogta a családját, és átköltözött a keleti országrészbe. Az NDK-múlt máig ott kísért a szövetségi kancellár ereiben, aki az egykori Kelet-Berlin főként munkások lakta Mitte (Közép) nevű kerületéből költözött be magas hivatalába: „Néha azon kapom magam, a szupermarket kifejezés” – vallotta meg az újságnak; sokkal könnyebb volt úgy mondanía: „vásárcsarnok”.

olyan élelmiszerek, amelyekből a konyhájában szoljankát, saslikot vagy éppenséggel lecsót varázsol.

Beözönlött a Nyugat

Merkel asszony sok egyéb szokását sem tudja levetkőzni. Az NDK-időkből ismert – és az egész akkori országot jellegzetesen átható illatú – mosó- és mosogatószereket részesíti előnyben, kávéját ugyanúgy török módra issza, mint annak előtte (vagyis egyáltalán nem használ filtert, ami az újraegyesítés előtt a „demokratikus” Németországban jóformán ismeretlen fogalom volt). „Még a német egység tizenötödik évében sem jött a számra a szupermarket kifejezés” – vallotta meg az újságnak; sokkal könnyebb volt úgy mondanía: „vásárcsarnok”.

Ha az ország első asszonya ilyen őszintén megvallja kötődéseit, vajon miképpen érezhetnek az egyszerű polgárok, akiket jóval nagyobb arányban sújt a munkanélküliség, mint a nyugati részen?

Még a képzettség sem jelent védettséget, mert az irányító munkakörökbe is új embereket hoznak. Persze, jól látják ezt „odaát” is, a *Süddeutsche Zeitung* például a nyár derekán így elmélkedett: „Még húsz esztendővel az újraegyesítés után is rendszeres megkülönböztetés éri a kelet-németeket. Nincs semmiféle hatalmuk, semmi befolyásuk, másodosztályú polgároknak érzik magukat. Mint ha csak nem Mecklenburg-Előpomerániából (a volt NDK egyik tartománya – szerk. megj.) jött volna a kancellárunk!”

Kirakatország volt

Azt azonban egy percig sem szabad elfelednünk, hogy ebben a bizonyos néhai NDK-ban milyen mértékben különböztették meg az embereket. Amikor tilos volt számukra a szabad akarat, a szabad véleménynyilvánítás; amikor a szavazataikat a központilag kiválasztott politikai „istenekre” kellett adniuk, különben az állásukat

tették kockára; amikor erőszakosan elzárták őket a szabad világtól; amikor emberidegen falat húztak nemcsak két városrész, két országrész, két világ, hanem két szerelmes ember, szülő és gyermek, munkatárs és munkatárs közé is.

Az egykori Német Demokratikus Köztársaságot, Wilhelm Pieck, Walter Ulbricht és Erich Honecker államát persze a vele egykorú „békeábrában” úgy könyvelték el, mint a Szovjetunió kirakatországát, ahol viszonylagos jólét uralkodik, elvégre itt feszül szembe egymással Kelet és Nyugat: ahogy az NSZK-t is segítette Amerika, úgy az NDK-t is kötelessége támogatnia Moszkvának. Csakhogy a Mercedesszel, a BMW-vel, a Volkswagennel a Wartburgnak és legfőképp a Trabantnak kellett fölvennie a versenyt, amelynek kiutalására másfél évtizedet is várni kellett, és bár a Trabi azóta reneszánszát éli, azért mégsem ugyanolyan, mint a Rotkäppchen íze. ◀

Lap-top

A nap címe. Csendélet menyasszonnyal, vodkával, euróval és revolverrel, Cristian Tudor Popescu, *Gândul*.

Magyarzat. Röviden: egy filmről van szó, Napoleon Helms *Esküvő Bessarabiában* című – a jelek szerint durva, keserűes – alkotásáról, a fiatal román minimalista iskola legújabb termékéről. A cikk címe tehát nem politikára utal, de olyan jó, hogy nem álltuk meg, hogy olvasóink figyelmébe ne ajánljuk. Végül is miért ne vonatkozhatna mondjuk egy rendőrtüntetésre Abszurdisztában – és akkor talál-gathatjuk is a „film” végét: a menyasszony (miután az esküvőn megpostázzák) lemond, a revolveres banditát megválasztják polgármesternek, ami neki sok eurót hoz, a vodka pedig, nos, a vodka egyszerűen van. Az igazi tragédia az, ha már vodka sincs.

Megtagadott múlt. Az *Evenimentul zilei* megszólaltatja a legérdekesebb román értelmiségit, Andrei Pleșu, aki a szokottnál érdekesebb dolgokat mondja, egy valamit azonban újdonságként is hozzászól. (Már az interjú címe megragad: *Zavar, hogy nem kértek fel besúgásra*) Az újdonság persze nem az, hogy „Romániának nem volt szerencséje államelnökeivel”, amit Pleșu művelődésügyi miniszterként vagy külügyi tárcavezetőként, utóbb pedig elnöki tanácsosként nagyon hitelesen megállapít; az újdonság az, hogy Pleșu a Szekuritáté irattárát átvilágító hivatal vezető tagjaként betekintést nyert Traian Băsescu elnök Szekunak írott jelentésébe. Traian Băsescu a jelek szerint már akkor az ismert hahnis macsó lehetett, levele nem árt senkinek, ezzel szemben hangja gunyoros. A pleșui vallomás jelentősége abban áll, hogy bizonyítja: ezek szerint Băsescu írt jelentéseket, és van (volt!) besúgói dossziéja. Hol van most ez a dosszié, ez itt a kérdés.

A nap álhíre. Az államelnök a Bibliára tett kisujjával megesküdött, hogy sohasem írt besúgói feljelentést önmaga ellen, amiért kézfejjével nem ütött meg, különösen nem rendőrök jelenlétében kiskorú parlamenti képviselőket cigarettázás és ittas vezetés közben.

Minden napra egy mondat

„Orwell 1984 című művét figyelmeztetésnek szánta, nem használati utasításnak.”
Ismeretlen

Körforgás

Horváth István

Homályban

SZELLEMLIDÉZÉS

Valjon mi lehet ily közömbösségnek valódi oka, mely oly emberekben kivált felette meglepő, kiknek felette szép(!) része semmi egyéb, mint elpuhult szibarita, kinek esze inkább forog és foglalatokodik olynemű kelleme körül, melyekkel Bécsben, Badenben sat. találkoznak, s melyek, ha éltünk nem legfőbb vágyai és céljai, igen helybenhagyhatók és a legszigorúbb respublikai elvekkel is megegyeztetethetők, de - közbevetőleg legyen mondva - csak akkor tűnnek igazi ékességökben elé, mikor a szó egész kiterjedésében s minden értelmében „tisztában vannak”. A rossz ízlés, alacsony szokás, tisztatlanság egy halandót sem emelt magasbra, és nem volt oly ember még és nem is lesz, kinek legkitüntetőbb elsőseire homályt nem vetett volna a rossz ízlés, alacsony szokás, tisztatlanság. Mi okozhatja tehát azon rezignációt, melynél fogva tüdeinket s szemeinket néha annyira belepetni engedjük, hogy sem városinkban lakni kellemmel, sem magunkat a portul még városinkon kívül is nem vagyunk képesek megmenteni? Legelső oka ítéletem szerint az, hogy a nagyobb rész ezen túrést megszokta, s oly édes illúzióba ringatja magát néha-néha, melynél fogva azon rossz, mit irtani kellene, nem érzetik általa oly túrhetlenül, mint szükséges volna felébresztésére por- és sáritasságából. Ezen illúziót álbölcsek módjára fenntartani s hosszítani nem egyéb, mint embertársát, szerencséjének kímélő ürügye alatt, képzeleti tévelygésiben hagyni vagy őt csalfa kecsálmibul fel nem ébreszteni. (...)

Gróf Széchenyi István: *Buda-pesti por és sár* [Első bevezetés, 1834]

Kéretlen küldemények

Nem csak a postaládát és a tévéműsorokat tömik tele reklámokkal, vásárlásra buzdító üzenetekkel, hanem a teljesen intim szféránkat is agyonmérgezik használatlan, semmire nem jó ajánlatokkal. Néha mi magunk is bűnösök vagyunk, engedünk a csábításnak, vagy csak túl szép a leányzó fekvése. Annyira vonzó az ajánlat, hogy nem is lehet igaz. És rendszerint így is van: nem igaz.

Az én jól mesélhető történetem a reinkarnációról szól. Nem hiszek benne, már az előző életemben sem hittem. Szóval, rábukkantam a neten egy kis játékra, amely felkínálta: megtudhatom, ki és mi voltam az előző életemben. Ha igaz, ha nem, butább csak nem leszek tőle. Ki is jött, hogy udvari költő voltam a tizenhatodik századi horvát királyi udvarban. Abban ugyan nem vagyok biztos, hogy volt önálló királysága a horvátoknak a tizenhatodik században, utána kellené nézni. De a találat egy ilyen olvasással-írással fertőzött ember számára igencsak megnyugtató, azt igazolja, hogy genetikusnak vagyok valamilyen, nem csak véletlenek vagy körülmények formáltak ilyen élethetetlen figurává. Mintha nem lenne mindegy.

Persze, nagyokos dolog, hamar átlátni a módszeren, egyszerű számítástechnikai játék, negyven-ötven semlegesnek tűnő kérdéssel előtte kikérdeztek a szabadidős szokásaimról, iskolai végzettségemről, ilyesmikről. Ezek ismeretében könnyen lehetett generálni egy nekem tetsző választ. És elégedetten hátradőltem, hogy rendkívül okosan, pillanatok alatt átláttam a szítán, engem nem lehet ilyen olcsó bűvészkökökkel elkábítani.

Pedig lehet. Mert azzal, hogy szépen kikérdeztek az életkoromról, lakhelyemről, életkörülményeimről, rengeteg információhoz jutottak rólam. S elindult az elektronikus címemre a kéretlen küldemények áradata. Vágyfokozó és vérnyomáscsökkentő gyógyszerek, hajnövesztő és kopaszág elleni csudabalzsamok, műfogsor-rögzítő és prosztata-kenőcsök, szóval jött mindenre ajánlat, amire egy tizenhatodik századi jó ötvenes udvari költőnek szüksége lehet, ha idecsöppen ebbe a piacgazdaságos korbá. Olyan mennyiségű reklám érkezett, hogy azt az e-mail-címemet meg is kellett szüntetnem, ha már nem akartam azzal tölteni a napjaimat, hogy óránként tíz kéretlen üzenetet törölök a postafiókomból.

Krebsz János

A tizenhatodik században is megfordultak az udvarnál mindenféle kuruzslók, javasemberek, csodaszereket áruló kalmárok. Nehéz volt menekülni előlük, mert akinél pénztagoltak, arról le se lehetett vakkarni őket. Bár, mintha úgy rémlene, az udvari költőket akkoriban sem fizették meg rendesen.

A gyanakvás népurálja

A demokrácia alapja, amint azt az amerikai demokrácia-elmélet egyik legjelentősebb alakja, Francis Fukuyama, azonos című könyvében kőkemény érvekkel kifejti: a bizalom. Ez utóbbi azonban nem elméleti, hanem tapasztalati kategória. Legalább annyira érzület, mint ésszerű mérlegelés. Nem csak azért bízunk meg egymásban, mert ez a legésszerűbb, hanem azért is, mert érezzük, a bizalom nélkül a szó egyik értelmében sem boldogulhatunk. A szorongás, a félelem, a gyanakvás minket is megbetegítene. Ha nem akarjuk, hogy az ellenfél elfogadhatatlan módszereket alkalmazzon ellenünk, mindenképp nekünk kell óvakodnunk ezektől a módszerektől.

A bizalom azonban korántsem zárja ki a versengést, sőt még az ellenségeskedést sem, pusztán legitím, azaz a szemben álló felek mind-egyike által elfogadhatónak tekintett keretek közé szorítja.

A bizalom alapja a másik fél tisztelete. A tekintély iránti respektus. Az ember elfogadja a másik emberi ér-

tékeit, személyiségét, érdekeit, hiszen csak ez esetben várhatja el, hogy a másik is respektálja őt, azaz elfogadja tekintélynek. Az a társadalom, amely lerombolja a tekintélyeket, a bizalmat is megsemmisíti. A bizalom ilyen esetekben cinkosságá fájul.

Csak azokban bízom meg, akikkel azonosak az érdekeim. A szemben álló tábor tagjait jobbra gonosztevőknek tekinthetem, hiszen csak azokban bíznak meg, akikkel azonosak az érdekeik. Korruptióra

épülő bünszövetkezeteket működtetnek. Következésképpen minden megengedett számomra, hiszen nem – közös célokat eltérő eszközökkel megvalósítani szándékozó – partnerekkel, hanem saját érdekeiket a közösség érdekei fölé helyező hazaárulókkal állok szemben. Ezért aztán jogom van ahhoz, hogy saját érdekeimet az övéi fölébe helyezzem.

Mint a fentiekből is kiderülhetett, a folyamat öngerjesztő. Elégséges, ha a társadalom egy csoportja legitímnek tekintett igényt formálhat arra, hogy egy másik csoport érdekeit semmibe vegye, máris beindul

az ördögi spirál. Tájainkon, ahol különböző népek, kultúrák, vallások kénytelenek egymás mellett élni, mi sem egyszerűbb. Ellegendő az államot a többségi elv alapján az egyik vagy másik kulturális közösség, vallási csoport, nyelv, osztály stb. számára

kisajátítani. A bizalom helyébe rögvést a bizalmatlanság, a tekintélyébe a kölcsönös megvetés, a szeretetébe a gyűlölet tolaszik. A hatalom többé nem a hosszú távú egyensúly, hanem a választási

ciklusról választási ciklusra éleződő egyensúlyhiány eszközévé válik. A hatalom többségbe került birtokosai gátlástalan egyeduralmat gyakorolhatnak azok fölött, akik kisebbségbe kényszerültek. S itt már nem kulturális, vallási, vagy nyelvi kisebbségekről van szó, hanem politikaiakról... Innen pedig egyetlen lépés van az állam teljes dezorganizációjáig. Az állam intézményei ugyanis ilyen körülmények között csak addig tekinthetők jogszerűeknek, amíg mi birtokoljuk őket, ha az ellenfél teszi rájuk a kezét, automatikusan jogszerűtlenné válnak. A rendet már csak a rendőr-

A rendet már csak a rendőrtől való félelem tarthatja fenn. Aki politikailag is nélkülözhetetlenné válik.

Biró Béla

derülni.

Bor(ú)ba fulladt az idei szüret

Sike Lajos

► „Már három éve rossz idők járnak a szőlőre, az idei viszont az előző kettőt is alulmúlja. Nálunk mindössze a gazdák negyede dalolhat vidáman szüret közben, de ennél több inkább nem is megy a hegy felé, a megmaradt pár szem leszedését a madarakra bizza” – panaszkolta lapunknak az avasújvárosi Bakator Hegyközség elnöke. Ludróczki Sándor szerint ez a nyár, jobban mint bármelyik, a szakértelem és az odafigyelés együttes próbája volt, ami azt jelenti, hogy a szak tudás mellett is nagyon kellett vigyázni, hogy pontosan akkor permetezzék a szőlőt, amikor szükséges, s amikor a használt szer a leghatékonyabb. „Megesett azonban, hogy hiába volt ott a gazda, hátán a permetezőgéppel a mezsgyén, nem mehetett be a tőkék közé, mert annyira lágy volt a talaj. Ilyenkor több kárt tesz, mint hasznot. Akinek vegyes szőlője van, annak különösen nehéz dolga volt, mert más szer kellett az úgynevezett magántermőnek, mint a nemes fajták-

nak” – magyarázta Ludróczki.

Pusztító fakórothadás

Mint megtudtuk, a magántermőt elsősorban a fakórothadás dézsmálta (még a szemek zöld állapotában), a nemes szőlőt viszont a peronoszpóra és a lisztharmat. „Aki ráadásul virágzás előtt és után nem permetezett, biztosan a boltban kell bort vennie még a disznótorra is” – fogalmaz félig viccesen a szőlész. Az időjárás változása miatt jöhetnek még olyan nyarak, amikor gyakori, hideg esők után hirtelen forróság lesz – vont a tanulságot Ludróczki, aki úgy látja, hogy nagyon befertőzödtek a táblák, ezért jövőre a megelőzésnek még nagyobb szerepe lehet, mint eddig. Emiatt a télutói, koratavaszi lemosó permetezéseket nem árt megduplázni.

Ha Avasújvárosban, az utóbbi években látványosan feljövő, szervezésben is példaadó szőlőtermesztő központban ilyen gondok vannak, akkor máshol még több. Menyhárt Lajos, a közeli Szinérváralja ismert kertészeti szakembere szerint a

Ez a sarmasági gazda még szüretelhetett valamit. Már három éve rossz idők járnak a szőlőre

vidéken még nagyobb azon gazdák aránya, akiknél elmarad a szüret. Ők általában csak kétszer-háromszor permeteztek, általában amiatt, hogy nem tudták megvásárolni az egyre drágább szereket. „Ennek ellenére vannak fajták, amelyek a mostani viszonyok közt is jó termést hoztak, ilyen nálam például

a Bianka és Királyleányka. Jelenleg kézenfekvőbb az ellenállóbb fajtákat jobban elterjeszteni” – javasolta Menyhárt.

Még nem drágul a bor

A már szilágysági részekhez tartozó Sarmaságon és Szilágypériben sem jobb a

helyzet. Tempfli Mihály, Péri polgármestere szerint községükben jó, ha fele anynyi szőlőlé kerül a hordókba, mint tavaly ilyenkor. Ennek ellenére úgy látja, hogy egyelőre nem emelkedik a bor ára, mert sok gazda a tavalyi termésének jó részét még nem tudta eladni. Érdekes megfigyelést tett azon-

ban Dull József, az egyik ismert sarmasági termelő: a hagyományos bordói (kék kő alapú) lével permetezőknak jobb termésük van, mint azoknak, akik drága szerrel védekeztek a peronoszpóra, a lisztharmat és más betegségek ellen. Ugyanakkor az is egyértelműen bizonyosodott, hogy a téli lemosó-permetezés nagyon fontos, mert ahol elhanyagolták, ott nagyobb volt a kártevők támadása.

Több odafigyelést

„Nem öröm az idei szüret, de számos olyan tanulságot hordoz, amit meg kell szívlelni, mert csöppet sem biztos, hogy jövőre kedvezőbb idők járnak a szőlőre” – összegezte Fodor István mérnök, a Szatmár Megyei Mezőgazdasági Tanácsadó Központ igazgatója. Az ellenállóbb fajták elterjesztése mellett ő is a növényvédelemre való jobb odafigyelésben látja a javulást. A védekezésben a hagyományos kék kőről nem szabad ugyan lemondani, de vannak helyzetek (például, ha túl sok az eső), amikor már csak a drága, felszívódó szerek segítenek ◀

Nem „szivárogo el” a Borvíz útja

Kovács Zsolt

► Halasztást kértek és kaptak a Borvíz útja projekt-re a székely megyék, miután a munkálatok befejezésére kiszabott eredeti határidő szeptemberben lejárt – tudtuk meg Tamás Sándor Kovászna megyei tanácselnöktől. „A projekt kivitelezése 2005 óta számos nehézséggel és gondnal járt, de sok utánajárással sikerült végül megmenteni” – fogalmazott Tamás Sándor.

Mint arról korábban beszámoltunk, a megyei vezetők és a kivitelező közötti nézeteltérések miatt későn fogtak neki a munkálatoknak, a végső határidő eltolódása pedig azzal a veszéllyel járt, hogy az egész támogatást vissza kell fizetni. A Borvíz útja projekttel tizennégy székelyföldi település turisztikai infrastruktúráját újítják fel európai uniós finanszírozással.

Dupla halasztás

A kivitelező konzorcium augusztus végén szerződést kötött a Regionális Fejlesztési Minisztériummal a munkálatok határidejének október 30-ig való meghosszabbításáról. Eddig az időpontig kellene befejezni az új sétányok, pihenőpavilonok építését, az ásványvízforrások és a fürdőmedencék korszerűsítését, illetve a közvilágítás meg az ivóvízhálózat javítását az érintett helységekből. Mivel azonban az már bizonyossá vált, hogy a munkálatokat a

Ideges önkormányzatok

Jelenleg a résztvevő települések egy részében már zajlanak valamilyen munkálatok, de a székelyföldi önkormányzati vezetők érthető módon idegesek, hiszen a Phare előcsatlakozási alapközből származó tízmillió eurós projekthez jelentős összegű önrésszel, közel négymillió euróval járulnak hozzá. A késlekedés oka, hogy a finanszírozótól érkező pénzek fölött hosszasan vitázott a projektvezető temesvári Confort cég és a kivitelezéssel megbízott magyarországi Betonút Rt. Helyi szinten pedig vita volt a

baróti polgármesterrel is a projektben való részvétel és az önrész nagyságát illetően.

Váratlan meglepetések

Barót a projekt 2005-ös kezdetekor az egész programra szánt keret 23 százalékával szerepelt, mely irreálisan magas volt a kapacitásához képest – később azonban meggyeztek az erdővidéki város polgármesterével, hogy azt építik meg, amit a helyiek reálisnak találnak, a többit pedig átvállalja a sepsiszentgyörgyi önkormányzat. Nagy István baróti polgármester lapunk érdeklődésére korábban kifejtette: több

problémája is akadt a Borvíz útja projekttel. Egyik az, hogy Baróton olyan helyen akarnak gyógymedencét építeni, ahol nincs borvízforrás. „Azt mondták, hogy Barót olyan vidék, ahol bárhóvá fűrnak, mindenhol ásványvíz jön ki a földből, amely nem más, mint egy szép elmélet” – fogalmazott Nagy István. Ugyanakkor azt is hozzátette, hogy: további probléma, hogy a munkálatokra kapott eredeti költség-előirányzat szerint az önkormányzatra eső önrész 160 ezer lej volt. Ez az összeg szerepelt is a város költségvetésében (melynek kifizetése nem is okozna gondot), ezt viszont később

egy másik dokumentum követte, amely Baróra egy 930 ezer lej, 37 százalékos önrészt rótt ki, melyet már nem hajlandó kifizetni az önkormányzat, mivel nem tartja megalapozottnak.

Kiütkeresés helyben

Bíró Donát háromszéki főépítész lapunknak elmondta: a határidő módosítással a projekt összetevői nem változtak, ellenben a Kovászna megyei önkormányzat most keresi a megoldási lehetőségeket, hogy miként tudnák felvállalni az önrészt azoknál a településeknél, amelyek ezt saját erőből nem tudják előteremteni.

Mint ismert, a Borvíz útja beruházás az ásványvízre épülő hagyományos székelyföldi gyógyfürdőkultúrát élesztené fel, ötvözve azt a mai, korszerű elvárásokkal. A projektben Kovászna megyéből Sepsiszentgyörgy (Sugásfürdő), Előpatak, Bölön, Barót, Bodok, Sepsibükszád és Bereck vesz részt. Hargita megyéből Tusnád, Csíkszereda (Zsögödfürdő), Borszék, Gyergyóremete, Szentegyháza (Homoródfürdő) és Székelyudvarhely (Szejkefürdő) része a kezdeményezésnek. A tervek szerint sétányokat, pihenőpavilonokat létesítenek a meglévő borvízforrások környékén, de építenek és korszerűsítnek fürdőmedencéket, mofettákat is, illetve javítják a közvilágítást és a vízhálózatokat. ◀

Jelenleg a résztvevő települések egy részében már zajlanak valamilyen munkálatok, de a projekthez jelentős összegű önrész szükséges

Pornó, (kor)határok nélkül

Antal Erika

► Módosítani készül a távközlési tárca a pornográf tartalmú internetes oldalakat érintő eddigi hazai előírásokat. A minisztérium, honlapján közvitára bocsátott jogszabály-tervezet szerint az ilyen jellegű portálok üzemeltetői többé nem lesznek kötelesek jelszavas védelemmel ellátni a közzétett tartalmat, s pénzt sem kötelesek kérni a szolgáltatásért – mint ahogy azt a jelenlegi törvény előírja. Ez a módosítás a hazai sajtó értelmezése szerint odavezet, hogy a romániai kiskorúak korlátlanul hozzáférhetnek majd a világhálón a pornográf tartalmakhoz.

Moldován: szinte tehetetlenek vagyunk

„A kiskorúak eddig is gyakorlatilag korlátlanul hozzáférhettek a pornóoldalakhoz, ha akartak. A minisztériumnak nem áll módjában megakadályozni azt, hogy a romániai felhasználó például egy Szingapúrból üzemeltetett portált meglátogasson” – magyarázta lapunknak Moldován József. A távközlési államtitkár közlése szerint a jelszavas védelem és a fizetési kötelezettség törlése az uniós irányelvekhez igazította a hazai szabályozásokat. „Szó

Más az obszcn oldalak hatása egy öt éves, és más egy pubertás korú gyerek esetében

sincs arról, hogy a pornográfia terjesztésében segítünk, ahogyan egyes lapok írták. A módosított törvény is korlátozza az ilyen tartalmak elérhetőségét” – mondta Moldován. Eszerint a pornográf oldalak üzemeltetői kötelesek lesznek felhívni látogatóik figyelmét a tartalom jellegére; emellett a portál üzemeltetője köteles leellenőrizni, hogy a látogató elmúlt-e 18 éves. „Igaz, hogy a tervezet nem írja elő, hogyan történik az életkor ellenőrzése. Ennek leggyakoribb módja a banki adatok lekérése” – magyarázta az államtitkár.

Moldován tájékoztatása szerint a kiskorúakra káros internetes oldalak korlátozása uniós szinten is gondot jelent, Brüsszel elsősorban önszabályozást szorgalmaz ezen a téren. „En az internetes szolgáltatók nemzetközi összefogásában látom a megoldást. Az egyes országok szakhatóságai tehetetlenek” – jelentette ki.

Bántalmazással ér fel

A szakemberek szerint a pornográf, obszcn tartalmak egyértelműen káros hatással vannak a kiskorúakra. „Ez at

tól függ, hogy milyen életkorú a gyerek, aki pornográf oldalakat nézeget – mondta lapunknak Kacsó Erika gyermekpszichológus. – Más a hatás egy öt éves és más egy pubertás korú gyerek esetében. A kamaszodó fiatalban akár önértékelési problémákat is okozhat, esetleg nem is mer a másik nemhez közeledni, de mindenképp téves kép alakul ki benne a szexualitásról”. A szakember szerint akár szexuális bántalmazásnak is minősülhet, ha öt éves gyerek elé kerülnek a pornográf jellegű oldalak. „Volt egy esetem, amikor az ötéveskorú

kisgyerek, anélkül, hogy erre kértük volna, babákkal kezdetű játszani és nem akármilyen játékot, hanem azt a szexuális tevékenységet utánozta, amit az apja éjszakánként az interneten nézegetett” – magyarázta a pszichológus, aki szerint ezért a szülőkre nagy felelősség hárul, hogy a gyerekeik ne használhassák korlátlanul az internetet.

Egy hetedik és egy ötödikes gyerek édesanyja, Szabó Rozália lapunk érdeklődésére elmondta: előre meghatározott időpontban, leszögeztetve ideiglenesen tilosnak a gyerekei, s csak akkor, amikor a szülők is otthon tartózkodnak. „Máskor nem tartjuk otthon a laptopot, vagy olyan helyre zárjuk el, hogy a gyerekek ne férhessenek hozzá” – válaszolta érdeklődésünkre a marosvásárhelyi anyuka.

A szülők körében egyre elterjedtebb az internetes szűrők (pl. a Safesurf) használata is. Ezeket be lehet állítani úgy, hogy a kiskorú még véletlenül se kattinthatson obszcn tartalmú oldalakra. Az EU-ban 2004-ben indult el a Safer Internet Program, melyhez Románia is csatlakozott. A program az illegális és káros tartalmak bejelentésére alkalmas forródrótok létrehozását szorgalmazza. Hasonló forródrót Romániában a sigur.info portálon érhető el. ◀

► Röviden

Aszfaltozás a DN12-esen

Folytatják az aszfaltozást a DN12-es országút Sepsi-szentgyörgy és Sepsibükszád közötti szakaszán. A munkálatokat Málnáson, Mikóújfaluban és Sepsibükszádon a víz- és csatornahálózat munkálatokkal kellett összehangolni – mondta Klárik László. A meggyemenedzser szerint már zajlanak az alapozási munkálatok. „Egyeztetünk a polgármesterekkel és a kivitelezőkkel, és megkezdtek az aszfaltozást is. A Sepsi-szentgyörgy és Bükszád közti szakaszon dolgoznak 13 híd felújításán is, illetve három hidat teljesen új-jáépítenek” – tájékoztatott Klárik László.

CFR: nem lesz több elbocsátás

Nem leépítésekkel kell talpraállítani az román vasúti társaságot – egyeztek meg tegnap a CFR szakszervezetének vezetői tegnap az új szállítástügyi miniszterrel, Anca Boagiuval. „A miniszter ó a társadalmi párbeszéd híve, és jó szándékai vannak, így jelenleg nem merül fel a sztrájk lehetősége” – nyilatkozta a vasúti dolgozókat tömörítő FSTFR szakszervezet elnöke, Maxim Rodrigo Gabriel. A nemrég leváltott közlekedési miniszter, Radu Berceanu 8000 alkalmazott elbocsátását tervezte.

Iskolaközpont Szamosújváron

Sipos M. Zoltán

► Magyar tannyelvű szörvány-iskolaközpont építéséhez kezdett a szamosújvári Téka Alapítvány. Az intézmény épületének alapkövét október 9-én, szombaton helyezik el Szamosújváron. Balázs-Bécsi Attilától, a Téka Alapítvány elnökétől megtudtuk: tizenegy évvel ezelőtt, a Kallós Zoltán Alapítvánnyal közösen indították el a mára már sikeresnek bizonyuló *Mezőségi szörványoktatási programot*. A program lényege, hogy a Mezőség tájegységén szörványban élő kis- és középkorú diákoknak minőségi magyar oktatást biztosítsanak. Az évek során két kollégiumi épület létesült: egy Válaszúton, egy másik pedig Szamosújváron. „Elérkezett az idő arra, hogy önálló iskolaközpontot létesítsünk. Ez csak egy teljesen új épület és egy új intézményi rendszer kialakítása révén valósulhat meg, mivel Szamosújváron nincs magyar iskola” – mondta az ÚMSZ-nek a Téka Alapítvány elnöke. Jelenleg Szamosújváron négy iskolában működnek magyar tannyelvű osztályok. Az elképzelések szerint ezeket az osztályokat vonják össze a megépítendő Kemény Zsigmond Mezőségi Szörvány-iskolaközpontba, ahová a környező szörványfalvak diákjai járnának majd. ◀

„Népszerű és szükséges” a Verestóy Alapítvány

Baloga-Tamás Erika

► Szerződést kötött tegnap a Dr. Verestóy Attila Alapítvány *A jövő magad vagy!* elnevezésű oktatási támogatás nyertesével. Az egyetemista-ösztöndíjra majdnem 200-an jelentkeztek Hargita megye 60 településéről, és akárcsak tavaly – idén is 11-en részesülnek 10 hónapon keresztül havi 400 lejes támogatásban.

Az alapítvány a jó tanulmányi eredményt szabta feltételnek, de szociális szempontokat is figyelembe vettek. Az egyetemisták esetében a nyertesek valamennyien árvák, vagy egyszerűen családban élnek. Az alapítvány a segítség további lehetőségeit keresi, hangzott el a tegnapi eseményen. Az első lépés

ebben az irányban már meg is történt tegnap: hatvan diáknak úgynevezett iskolakezdeti csomagot nyújtanak át, 300 lejes, egyszerű támogatásként. Az alapítvány egy kutatói ösztöndíjat is megítél minden évben, idén Ambrus Tünde csikszentmiklósi fiatal földrajzzal, néprajzzal, vidékfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységére egy éven át havi 500 lejt kap.

„Népszerű és szükséges az alapítvány, hiszen összesen 149 középkorú pályázott 52 településről, összesen 28 középkorú diákból. Közülük 22-en részesülnek havi 250 lejes segélyben” – tájékoztatta lapunkat Nemes Melinda, az ösztöndíjrendszerét harmadik éve működtető Dr. Verestóy Attila Alapítvány ügyvezető igazgatója. ◀

Verestóy Attila szenátor adta át a nyerteseknek a díjakat

HIRDETÉS

dance • movement • theater

teamwork tánc • mozgás • színház • fesztivál • festival • de dans • mișcare • teatru

2010. szept. 30 - okt. 3 Gyergyószentmiklós / Gheorgheni 30 sept. - 3 oct. 2010

2010. szeptember 30., csütörtök

17,30 – Megnyitó
 18,00 – JÁTSZÓTÉR – Figura Stúdió Színház (Ro) – nagyszínpad
 20,00 – LUV – Çağlar Yiğitoğullari (Tr) – stúdióterem
 22,00 – Koncert – Tündérground – nagyszínpad

2010. október 1., péntek

18,00 – BRECHT – THE HARDCORE MACHINE – Urbán András és Társulata – Kosztolányi Dezső Színház (Srb) stúdióterem
 20,00 – ÚJRAVÁGVA – Bozsik Yvette és Társulata (Hu) nagyszínpad
 22,00 – Koncert – Laurent Rochel, Loic Schild – stúdióterem

2010. október 2., szombat

18,00 – KARC – Tünet Együttes (Hu) – stúdióterem
 20,00 – YERMA – Piatra Neamț-i Ifjúsági Színház (Ro) – nagyszínpad
 22,00 – Koncert – Lajkó Félix, Brasnyó Antal – nagyszínpad

2010. október 3., vasárnap

18,00 – ÉKEZET – KOBEZ.COMDC (Fr) – stúdióterem
 19,30 – Záróünnepség
 20,00 – A SOHA VISSZA NEM TÉRŐ – Pintér Béla és Társulata (Hu) nagyszínpad
 22,30 – Koncert – Aievea – stúdióterem

A belépő ára: Nagyszínpad – 10 lej, kedvezményes 6 lej Stúdióterem – 6 lej, kedvezményes 4 lej
Fesztiválbérlet 50 lej, kedvezményes 26 lej Lajkó Félix koncert – 10 lej
 A Tündérground, a Loic Schild és Laurent Rochel, valamint az Aievea koncertekre a belépés ingyenes.

www.figura.ro

Megleckéztetnék a sajtót

Farkas István

► Az újságírók törvénye névvel törvénykezdeményezést nyújtott be a szenátusba Ioan Ghișe. A Nemzeti Liberális Párt szenátora javaslatai szerint létre kellene hozni egy hivatalt, amelynek a feladata a sajtó felülvizsgálása és – vétség esetén – megbüntetése lenne. A tervezet előírja, hogy az újságíróknak háromévente meg kell újítaniuk a szakmai engedélyüket, és évente pszichológiai szakvizsgára kell jelentkezniük.

Sajtóvétség, ombudsman...

A tervezet 68. paragrafusában Ghișe a „sajtóvétség” fogalmát ismerteti: „Sajtóvétségnek nevezük azt a polgári törvénykönyv hatásköre alá eső kihágást, amely abban merül ki, hogy a sajtó olyan információkat, véleményeket vagy kommentárokat közöl, amelyek nincsenek kihatással a társadalom működésére, és legalább egy személynek anyagi vagy erkölcsi kárt okoztak.” A sajtóvétség felelősei a közhivatalok – amennyiben téves informá-

ciókat adtak ki –, a tulajdonos, mert sokszorosította a közleményt, a rádió- vagy tévéadó tulajdonosa, a kiadó illetve a szerző. Ghișe szerint a sajtóvétség a polgári törvénykönyv hatásköre alá eső „kihágásnak vagy majdnem-kihágásnak” minősíthető cselekedet. A törvénytervezet ugyanakkor a Sajtóombudsman létrehozását előírja, ennek kell iktatnia a sajtóvétségek megtörténe után beérkező panaszokat, rangsorolnia a bejelentett vétségeket, de az ő kötelessége azoknak a zsurnalisztáknak a felfüggesztése is, akik a büntetőtörvénykönyv hatásköre alá eső cselekedeteket hajtottak végre.

...humorérzék és pszichológia

„Bár a törvénytervezet tartalmaz olyan elemeket, amelyek valóban léteznek a nyugati demokráciákban, az egész elképzelést nem látom többnek kapkodásnál” – reagált lapunk megkeresésére Karácsonyi Zsigmond. A Romániai Magyar Újságírók Egyesületének elnöke szerint egy ilyen jellegű törvénytervezet

Ioan Ghișe képviselő Fotó: Mediafax

csak a szakmai szervezetek képviselőivel konzultálva lehetne benyújtani. „Nem azt mondom, hogy nem kellene valamilyen módon megállítani a túlkapaszkodást, de ennek – ahogy azt már többször hangsúlyoztuk – az önszabályozás által kell megvalósulnia, nem pedig a politikusok által ránk erőszakolt, szájkosár jellegű törvénykezéssel” – hangsúlyozta Karácsonyi. Hasonlóan vélekedik Ioana Avădani is, aki meglepő, de várható eseménynek nevezte Ghișe tervezetének megjelenését. „Meglepő, mert évekig folyt egy eléggé terméketlen vita egy sajtótörvény szükségességé-

ről vagy jelentéktelenségéről, annak ellenére, hogy már létezik olyan törvény, amely szabályozza a publikus megnyilatkozások mikéntjét, léteznek sajtóintézményeket szabályozó törvények, munkavédelmi szabályozások, sajtóetika-kódexek” – magyarázta a HotNews.ro hírportálnak a Központ a Független Újságírásért ügyvezető igazgatója.

Mircea Toma, az Active Watch Sajtófigyelő Ügynökség elnöke blogjában ironikusan viszonyult a tervezethez: „Jó humorérzékre vall ez a tervezet. A politikusoknak is szükségük van valamire, amin egyet derüljenek. Sok szerencsét kívánunk nekik!” – írta Toma. Cristian Tudor Popescu, a Gândul című napilap publicistája is hasonló hangnemben kommentálta a törvénytervezetet: „Érdekes lenne tudni azt, hogy Ghișe úr szenátorként részt vesz-e minden évben egy pszichológiai szakvizsgálaton? Úgy vélem nem. Ahogy a politikusi bizonyítványát sem hagyta jóvá senki. Ha életbe lép a törvénye, tönkreteszi a sajtót, és a sajtószabadságot, már amennyi maradt abból” – nyilatkozta a Mediafaxnak. ◀

Száz szó

„Komolyra” vette a figurát Lady Gaga, a különleges öltözködési szokásairól ismert popsztár. Amikor a napokban elhunyt nagypapját látogatta meg egy New York melletti otthonban, nem akarta, hogy az meghökentető ruhakölteményeiben lássa, ezért fekete kosztümöt vett fel – ám úgy öltözött, hogy hasonlítson Hillary Clinton amerikai külügyminiszterre. Nem csupán olyan ruhát választott, amelyet Clintonné hord, hanem a haját és sminkjét is ugyanúgy viselte. A különbség csak annyi volt, hogy mindehhez bő tíz centis talpú cipő társult. Kíváncsi vagyok, hogy melyik nagypapa szíve dobban-na nagyot, ha unokáját Emil Boc vagy Traian Băsescunak öltözve látná. Vagy a leánygyermeket Elena Udrea-ra hajazó göncben és hajjal.

(efi)

Röviden

Stelian Tănase a Realitatea TV élén

Stelian Tănase-t (képközlő) nevezte ki Sorin Ovidiu Vântu, a Realitatea-Cațavencu tröszt tulajdonosa a Realitatea Tv vezérigazgatójának – írja a paginamedia.ro. Tănase, aki Cătălin Popa-tól vette át a vezérigazgatói feladatokat, a kezdetektől a televízió munkatársa, de mostanáig nem töltött be szerepet az adó menedzsmentjében. A HotNews megkeresésére elmondta: céljai között prioritásként szerepel hogy életbe léptesse a televíziójának a BBC szabályzatát, és ezzel együtt újra pozicionálja az adót a hazai audióvizuális piacon.

Kanadában a Made in Hungaria

Holnaptól a kanadai mozik is játsszák a Made in Hungariát, Fonyó Gergely musical-vígjátékát: a filmet francia és angol felirattal Montréalban, Sherbrookban és Québecben is bemutatják. A Made in Hungaria a K-Films Amérique jóvoltából kerül a kanadai közönség elé, a cég az idei cannes-i filmvásáron szerezte meg a mozi ottani terjesztésének jogait, a Hungaricomon keresztül. A magyar alkotások közül 2009-ben itthon a legtöbb nézőt produkáló film kanadai premierjét egy rock and roll parti követi majd. Fonyó Gergely alkotása Fenyő Miklós, a Hungária együttes alapítójának ifjúkori éveiről szól. A filmben a '60-as évek elején egy kamasz négy év után visszatér az Egyesült Államokból a kommunista Magyarországra, és minden vágya, hogy elterjessze a rock and roll vírusát Budapesten.

Sztársarok

Bukarestben a metal-Keresztapa

ÚMSZ

► A bukaresti Zone Arenában lép fel szombaton Ozzy Osbourne, a legendás Black Sabbath egykori frontembere, az a férfi, akinek zenekara a Led Zeppelinnel és a Deep Purple-lel egyetemben megteremtette a heavy metal műfaját.

Nemrég megjelent, Scream című albuma (melynek témái között az ördög és az angyal örök harca is szerepel) másfél évig tartó világ körüli turnéján lévő, botrányairól és tévés szerepléseiről is ismert énekes a szervezők szerint a román fővárosban felvonultatja „szólólemezének visszatérő szereplőit, legyen az ördög, angyal, rém vagy pedig szellem”. John Michael Osbourne 1948-ban az angliai Birminghamben született, szegény, ötgyermekes családban, így korán dolgoznia kellett, ám nem elégedett meg bérével, ezért rossz útra tért és kisebb-nagyobb rablásokat, betöréseket követett el. A börtönben saját maga készí-

Szombaton Bukarestben lép fel a Black Sabbath egykori frontembere

tett tetoválásokat magának, melyek közül a leghíresebb a bal keze ujjain található O-Z-Z-Y felirat. Itt döntötte el egyébként azt, hogy zenész lesz – szabadulása után megalapította együttesét, a kezdetekben Polka Tunk, majd Earth névre keresztelt, de utóbbit váltaniuk kellett, mert már létezett együttes ilyen névvel – így született meg a Black Sabbath név. Menedzsere és egyben felesége, Sharon irányításával Osbourne 1980-ban megalapította saját együttesét a Blizzard of Ozz-t, melynek első lemeze négy-szeres platina lett. Szólókarrierje során is hozzávetőleg 50 millió lemezt adott el. 1993-ban kapott először Grammy-díjat a legjobb heavy metal előadó kategóriában az I Don't Want to Change the World című számáért.

Pályafutása során több tucatnyi stúdióalbumot illetve koncertlemezt jelentetett meg, és kapott egy csillagot a halhatatlannok között a hollywoodi Sunset Boulevardon. ◀

Eltörlik a roamingot az EU-ban?

Hírösszefoglaló

► Létre kell hozni az egységes európai mobilpiacot, és ennek fényében meg kell szüntetni a roaming intézményét az EU-ban belül – jelentette ki a Barroso-bizottság digitális politikáért felelős biztosa. Neelie Kroes az Európai Távközlési Hálózat-üzemeltetők Szövetségének brüsszeli konferenciáján beszélt a mobiltelefonos barangolás szabályozásával kapcsolatos terveiről. A roamingtarifák radikális csökkentéséért a korábbi távközlési biztos, Viviane Reding indí-

tott harcot, ő volt az, aki három évvel ezelőtt az árbevételüket feltöltő mobilszolgáltatók tiltakozása ellenére is keresztülvitte az erről szóló törvényjavaslatot az Európai Parlamenten. A szabályozás a telefonhívások (beszéd) és az adatforgalom (internet, sms) uniós roamingdíjait 2011-ig évente lépcsőzetesen csökkenti.

Neelie Kroes azonban ennél radikálisabb lépéseket tervez. „Nem fogunk új limiteteket javasolni, nem fogjuk a végtelenségig módosítani a jelenlegi díjmaximumokra vonatkozó megállapodást anélkül, hogy valami

újat ne tennénk hozzá. Azt akarom, hogy a roaming- és a belföldi tarifák közti különbség a nullához közelítsen” – mondta. Úgy véli: az Európai Unióban valóban egységes távközlési piacot kell létrehozni, olyat, amelyben az árakat a szolgáltatások valós költségei határozzák meg. „Át fogom tekintetni, hogy milyen strukturális, gazdasági és jogi akadályai vannak egy ilyen tényleg egységes piac megteremtésének, és nem fogok félni az ezeket leromboló intézkedések felvetésétől” – fogalmazott Kroes. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,

O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK
2010. október 1.

A nap filmjei

m1, 22.35
Rolling Stones Scorsese szemével

Két rendhagyó koncertet adott 2006 őszén a világhírű Rolling Stones rockegyüttes a New York-i Beacon színházban. Ezen nemcsak különleges vendégszereplők - Jack White a White Stripes együttesből, Christina Aguilera és Buddy Guy - működtek közre, hanem olyan számokat is játszott a csapat, amelyet előben még sohasem adtak elő. A koncertfelvételek mellett ritka archiv képek is láthatók.

VIASAT3, 23.30
Rémület minden szinten

Dr. Sheri Maratos az utolsó pillanatban akar születésnap ajándékot venni férjének, a serifnek, ám kis kiruccanását végzetes esemény szakítja meg: a viharos esőzésben meg rongálódott gát átszakadása özönvízzel fenyegeti az üzletközpontot és azokat, akik nem tudnak időben elmenekülni. Az épületben ragad a tervező, az egyik biztonsági őr, egy eladó és egy énekesnő a menedzserével.

DUNA TV, 1.05
Ördöggerinc

1939, Spanyolország: a véres polgárháború végén Franco tábornok fasiszta csapatai felszámolják a maradék köztársasági erőket. A tízéves Carlost, egy meggyilkolt republikánus harcos fiát apja bajtársai egy isten háta mögötti árvaházba viszik. Az igazgató, Carmen és a tanár, Casares professzor a köztársasági erőkkel szimpatizáltak, ezért befogadják a kislányt.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Középről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Mozgástér 17.00 Nap-óra 17.30 Operettprádé 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
9.45 Jelfák
10.00 Heuréka! Megtaláltam! (ism.)
10.30 Lélek Boulevard
11.00 Család-barát
11.55 Carlo és vendégei
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.10 Kikötő
15.25 Felelet az életnek
15.55 Rost Andrea és a Liszt Ferenc Kamarazenekar hangversenye
16.35 Szórvány
17.05 Beavatás
17.15 Anya, az állatorvos (német sor.)
18.15 Térkép
19.00 Híradó
19.35 Mese - Mirr-murr kandúr kalandjai
20.00 Labdarúgó-mérkőzés (élő)
Nemzeti Bajnokság 9. forduló: Ferencvárosi TC - MTK Budapest
22.05 Tűzvonalban (magyar sor.)
22.55 Sport hírek
23.00 Váltó
23.15 Carl Orff: Carmina Burana
0.25 Kikötő - Extra (ism.)
1.05 Ördöggerinc (sp.-mex. dráma, 2001)

TVR 1

7.30 Ismerd meg a te Európát
8.00 Ragadós történetek kicsiknek
8.30 Mediterana 27 (ism.)
9.00 Egyszerű izletes
9.15 Kalózok
10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.)
11.15 100%-ban garantált
12.15 A mágiikus szem
12.50 A legendás doktor Hur Jun (sor.)
13.50 Zsebtörténetek
14.00 Hírek
14.45 Egyszerű izletes
15.00 Parlamenti pártok fóruma
15.35 Románia parlamentje
16.30 Közelebb hozzád
17.00 Különleges állatok
17.30 UEFA Champions League
18.00 Vízor monden
18.40 A legendás doktor Hur Jun (sor.)
19.40 Sport
20.00 Hírek
21.10 Mystery Men - Különleges hősök (amerikai akció-víg.)
23.00 CSI: A helyszínelők (sor.)
23.55 Élelmiszerbank
0.00 Hírek
0.15 Zöld arc (ism.)
0.20 Államérek (angol filmdráma)

VIASAT 3

9.40 A kifutó (ismétlés)
10.40 Doktor House
11.45 Csapás a múltból (amerikai vígjáték, 1999)
14.10 Monk (sorozat)
16.05 CSI (sorozat)
17.00 A kifutó
18.05 A mágiikus szem
19.05 Greek, a szövetség (sorozat)
20.00 10 év 10 nap alatt
21.00 Jóbarátok (sorozat)
21.30 CSI: New York-i helyszínelők (sorozat)
22.30 Álomépítők
23.30 Rémület minden szinten (német-amerikai akciófilm, 1998)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
Benne: Híradó, sport hírek, időjárás-jelentés
10.00 Jelfogó (ism.)
10.55 Nappali
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Sorstársak Rehabilitációs magazin
14.30 Körzeti magazinok
15.25 Ájtáró
15.55 Nemzet és védelem
16.25 Sírjaik hol domborulnak...
16.55 Bárka
17.25 Hírek
17.36 Körzeti híradó
17.50 Teadélután
18.50 Mindig zöldobb (ausztrál sorozat)
19.40 McLeod lányai (ausztrál kaland sorozat)
20.30 Híradó este
21.05 Üdítő - Szilágyi Tibor műsora
22.00 Az Este
22.35 Rolling Stones Scorsese szemével (koncertf.)
0.35 Villanófényben
1.05 Prizma
1.20 Hírek
1.25 Sport hírek
1.40 Ma Reggel (ism.)
Benne: Híradó, sport hírek, időjárás

TVR 2

7.00 Népi pihenőhelyek
8.00 Fraser és a farkas (am.-kan. sor.)
9.00 Arabela (csehszl. sor.)
10.00 Hírek
10.20 Szabad a szembejövő sáv
11.20 Vakációs kalauz
11.50 Időbeszéd
12.00 Hírek
12.45 Két dojnázó
13.15 A románok kincse
13.45 Teleshopping
14.30 Utópia
15.00 Együtt Európában
16.00 Az isten amerikai (francia dokumentumfilm)
17.00 Fraser és a farkas (amerika-kanadai vígjátéksor.)
18.00 Euronews híradó
18.15 Lehet, hogy nem tudtad
18.30 Olimpiai magazin
19.00 A törvény ereje (talk show)
19.30 Esély és esélytelenség
20.30 Csavargó halász
21.00 Jamie Oliver varázslói
21.30 Lex et Honor
22.00 Hírek, időjárás-jelentés
23.05 Az isten amerikai (ism.)
0.10 Hol van Fred? (német vígjáték, 2006)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő (live)
12.00 UEFA Europa League
13.10 Pontos sportidő
14.10 Külön kiadás
15.00 Sport.ro Hírek
16.00 Komolyan (live)
17.00 Pontos sportidő (live)
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.05 Információk (live)
20.00 UEFA Europa League, összefoglalók
21.00 Wrestling RAW
23.00 American Gladiators
0.00 Lányok a paradicsomban

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Hrvatska kronika
10.25 Ecranul nostru
10.55 Körzeti magazin
11.45 Kul-túra 2010
12.10 Musica Historica
12.30 Most a Buday!
13.01 Híróra
13.02 Híradó
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Jelfogó
15.35 Sant' Angelo - Egy kórház hétköznappjai (olasz sor.)
16.30 Egy lépés előre (spanyol sor.)
17.20 Bűvölet (olasz sor.)
18.15 Magyar bulizene
19.05 Ájtáró
19.30 A kis Amadeus - Az ifjú Mozart kalandjai
20.00 Don Matteo (olasz krimisor.)
21.00 Híradó
21.25 Sport hírek
21.30 A kivételes Karajan (osztrák portréf.)
22.30 24 (am. sor.)
23.15 A Bécsi Filharmonikusok koncertjei
0.10 McLeod lányai (sor.)
1.55 Mafalda (sp. anim. sor.)
1.57 Mindig zöldobb (auszt. sor.)
2.40 Mafalda

PRO TV

6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 ProTV hírek, sport, időjárás-jelentés
9.55 Könyvbemutató
10.00 Éjszakai fények

(kanadai-amerikai thriller, 2003) (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTV hírek, sport, időjárás-jelentés
13.45 Szerelmemben, háborúban (amerikai romantikus dráma, 1996)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 ProTV hírek, sport, időjárás-jelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTV hírek, sport, időjárás-jelentés
20.30 Végképp eltörölni (amerikai akciófilm, 1996)
23.00 Emlékezteties (amerikai filmdráma, 2006)
1.00 Végképp eltörölni (amerikai akciófilm, 1996) (ism.)
3.00 Emlékezteties (amerikai filmdráma, 2006) (ism.)

ACASĂ

8.15 Szívek iskolája (sorozat)
9.45 Rosalinda (sorozat)
11.15 Elátkozott paradicsom (sorozat)
12.30 Tengernyi szenvedély (sorozat)
14.00 Marina (sorozat)
15.15 Viktória (sorozat)
16.30 Rosalinda (sorozat)
17.30 Igaz történetek
18.30 Tengernyi szenvedély (sorozat)
19.30 Szívek iskolája (sorozat)
20.30 Management (amerikai vígj., 2008)
22.30 Hét bűn (sorozat)
0.30 Igaz történetek

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 meneTrend (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli - Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (argentin sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.40 Celeb vagyok, ments ki innen! (reality show)
17.20 A szerelem rabjai (arg. sor.)
18.25 Döglött akták (amerikai krimisor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.05 Fókusz
21.40 Barátok közt (magyar sor.)
Utána: RTL-hírek
22.20 CSI - A helyszínelők (am.-kanadai sorozat)
23.20 Vámpírnaplók (amerikai sorozat)
0.20 Smith (amerikai krimisor.)
1.20 Reflektor
1.35 ittHON
1.55 Alias (amerikai sor.)
2.45 Autómánia - Autómagazin (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
Mihaela Călin és Vlad Ionescu
8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani műsora
10.00 Sajtószemle - Mircea Badea-val
11.15 Columbo: Az ingyenc gyilkos (amerikai krimi, 1978)
13.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
14.00 Patch Adams (amerikai vígjáték, 1998)
16.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárás-jelentés
20.30 Liga 1: FC Dinamo - FC Oțelul Galați labdarúgó mérkőzés
22.30 A Sárkány - Bruce Lee élete (amerikai akciófilm, 1993)
Sz: Scott Lee, Lauren Holly
1.00 Visszatérés a Paradisomban
(am. romantikus dráma, 1998)

FILM+

8.10 Biztosítási család (holland akciófilm)
10.00 Televíziós vásárlás
13.00 Bombajó bokszo (olasz akció-vígjáték)
14.55 Halálvadász és pokolbéli harcok (amerikai-mexikói akciófilm)
16.25 Ők is a fejükre estek (dél-af.-amerikai vígjáték)
18.10 Tűzkigyó (kanadai-amerikai horror, 2007)
19.50 Zor legendája (am. kalandfilm, 2005)
22.10 Én, a robot (am. fant. akciófilm, 2004)

TV2

7.00 Alexandra Pódium
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Televízó
11.30 Teleshop
12.40 Gyertyák a Bay Streeten (kan.-am. filmdráma, 2006)
14.25 Kvízió
16.00 Egy tini naplója (német vígjáték sorozat)
16.30 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.)
17.25 Elbűvölő szerelem (mex. sor.)
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Édesnégyes - A TV2 randi-műsora
21.10 Aktív
21.45 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.20 NCIS: Los Angeles (am. krimisor.)
23.20 NCIS (am. krimisor.)
Közben: Kenósorsolás
0.20 Megamánia (talk show)
1.20 A férjem védelmében (am. sor.)
2.10 Bajnokok Ligája magazin
2.40 Tények Este
3.10 EZO.TV
06-90-602-022
Jósok, látók, médiumok!

PRIMA TV

7.00 Kandikamera
7.30 Senki sem tökéletes (ism.)
8.20 Sport Florentinával
8.30 Teleshopping
9.15 Az Újvilág Bosszuangyaljai (amerikai animációs f.)
11.30 Aki tud az nyer (ism.)
12.30 Teleshopping
13.15 Mondenii Show (ism.)
13.30 Teleshopping
14.00 Vadnyugati kaszanova (olasz vígjáték, 1972)
16.00 Focus monden (ism.)
17.00 A skorpió megszelídítése (reality show)
18.00 Hírek, időjárás-jelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 A legszebb vidéki lány kerestetik - reality show
22.00 Családi gubancok (amerikai vígjáték, 2007)
0.00 Vadnyugati kaszanova (olasz vígjáték, 1972) (ism.)
2.00 Hírek (ism.)
3.00 Senki sem tökéletes (román vígjáték sorozat) (ism.)

KANAL D

8.00 Ezüstszerelem (sorozat)
9.30 Teleshopping
10.00 Menyett anyának 5
12.30 Hírek
13.15 Orvosok (sorozat)
14.45 Legyél az enyém
17.00 Aliye (sorozat)
18.45 A nap híre
19.00 D-Hírek
19.45 Menyett anyának 5
20.30 Szemek az árnyékban
22.00 Ha ügyes vagy pénzért nyerhetsz
23.00 Painkiller Jane (kanadai-amerikai sci-fi sorozat)
0.00 Agyatlan ágyasok 2. (amerikai vígjáték)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzárta (ism.)
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
10.30 Felfedező (ism.)
11.05 Negyedik (ism.)
11.30 Soroló (ism.)
12.05 Vonalban (ism.)
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzárta (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Zöld övezet (ism.)
15.30 Iskolapélda (ism.)
16.05 BBC Reporters
16.30 Panaszkönyv (ism.)
17.05 Keresztmetszet (ism.)
18.00 Híradó
18.35 Európai híradó
19.05 Értékmentés másként
19.30 BBC Hard Talk
20.00 Híradó
21.05 Péntek 8 Mondatvadászat
22.00 Híradó 21
22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor
23.05 Civil kaszinó - Hűsbavágó kérdések
0.05 Péntek (ism.) Mondatvadászat

DISCOVERY

7.00 Egyszer egy ilyet vezetni!
8.00 Újjáépitők
9.00 Halálos fogás - Balszerencse
10.00 Piszkos munkák
11.00 Végzetes másodpercek
12.00 Amcsi motorok - Siemens elektromos motor
13.00 A túlélés törvényei - Műhelytitkok
14.00 Állítólag... - Őnvédelmi fegyver
15.00 Piszkos munkák - Pulykatenyésztő
15.30 Hogyan készült? - 17.00 Halálos fogás
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 A túlélés törvényei - Baja sivatag
20.00 Állítólag... - Motorműszor
21.00 Hogyan készült? - 21.30 Amerikai favágók - Lázás munka
22.30 Amerika határain
23.30 A túlélés törvényei - Déli mocsarak
0.30 Dühöngő világ - Tomboló természet
1.30 Töréspont - Páncélozott limuzin
2.30 Végzetes másodpercek
3.00 Állítólag...

HÁLÓZAT

10.00 Prímátorna
11.30 Teleshop
11.00 Zodiákus
13.00 Teleshop
14.30 A megregulázott fény
15.00 Tabu Tv
15.30 Szemeszter
16.00 Zodiákus
18.00 Business-mix magazin
18.30 Irányjelző
19.00 Ezotere-fere
19.30 Tim (ausztrál filmdráma, 1979)
21.35 Hírháló
22.00 Szerencse cinkelt lapokkal (amerikai akció-vígjáték, 1992)
0.00 Őrült bosszú (amerikai akciófilm, 1994)

Szeptember 30., csütörtök

Az év 40. hete és 273. napja, hátravan 92 nap

Ma **Jeromos, Felícia** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Jeromos a görög Hieronimosz névből származik, jelentése: szent nevű. A Felícia a Félix név női párja. Holnap **Malvin** napja van.

Évfordulók

- 1452-ben megjelenik az első nyomtatott könyv, Johann Gutenberg Bibliája.
- 1791-ben Mozart *Varázsfuvola* című operájának első bemutatója Bécsben.
- 1846-ban William T. G. Morton első alkalommal próbálja ki beteg az étert.
- 1988-ban a Magyar Katolikus Püspöki Kar felkéri az Európai Parlamentet, hogy legközelebbi ülésén foglalkozzon a romániai „falurendezési” tervvel.

Vicc

Móriczka, mi volt ma az iskolában? – kérdezi Móriczka apja. – Hallottam egy nagyon jó rendőrviccet! – mondja

Móriczka. – De fiam, én is rendőr vagyok! – Akkor lassabban mondom, hogy te is megértsd!

Recept

Őszi fügedzsem
Hozzávalók kb. 4 liter dzsemhez: 2 kg részben megpárolt, nyolcadokba vágott füge, 75 dkg cukor, 125 ml víz, 2 citrom.

Elkészítés: A citromok végeit levágom, és a gyümölcsöket hosszabban elnyegedelem. Ezután keresztben is elvágom a negyedeket, majd a darabokból eltávolítom a magokat. A füget, a cukrot, a vizet és a citromot egy nagy, vastag falú lábasba teszem, és megkavarom, hogy jól elegyedjenek. Mérsékelt tűzön felforralom az egészet, és kb. 25 percig főzöm, amíg a lé egy kicsit be nem sűrűsödik. Még ekkor is hígna fog tűnni, de ha a dzsem kihűl, akkor a szirup tovább sűrűsödik. A dzsemet üvegekbe töltöm, és előírás szerint lezárom.

Gondolatjel

Visky István rovata

Amikor már semmire sem számítunk, mindenre kell számítanunk. Lehetőségeink kihasználása nem jelenti azt, hogy minden változás eleve kizárt, hanem sokkal inkább azt, hogy mi nem látunk már egyéb lehetőséget. Pedig a valóság mindig sokkal gazdagabb, mint azt gondolnánk. A lemondás egyszerű pillanataiban valósággal szabadabbá

válunk, hogy elengedve saját elképzeléseinket átadjuk magunkat a véletlenszerűségnek. A sodródásnak ezt az állapotát csak kevesen merik vállalni, pedig kitűnő alkalmak ezek az önmagunkkal szemben való tárgyilagosságnak. Meglepődve fogjuk tapasztalni, hogy milyen változatos is lehet az, amikor kénytelenek vagyunk kiengedni kezünk közül az irányítást.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Ne aggodalmaskodjon állandóan jövője miatt. Koncentrálnon a jelenre. Érdekes rendezvényen vehet részt, ahol sok új információ birtokába jut.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Dolgozzon körültekintően. Fordítson több időt magánéletére. Az esti órákat romantikus hangulatban töltheti kedvesével.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

A kisebb problémákat próbálja megoldani, mielőtt komolyabbá válnának. Az estét otthon töltheti szerettei társaságában.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Váratlanul elromolhat egy háztartási gép, ami plusz kiadáshoz vezet. Ha hitelre van szüksége, ne vegyen fel most hivatalos helyen, inkább rokonoktól kérjen.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Végre elér valamit, amire régóta vágyik. Most már látja, hogy a helyes utat választotta, még ha áldozatokat kellett is hoznia.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Nehezen tudja koplalásra kényszeríteni magát, talán azért, mert nem ért el vele eredményeket. Válassza inkább a mértékletes táplálkozást és a sportot.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Azért, mert itt az ősz, még ne legyen kapkodó. Precizitással és lépései megtervezésével sokba kerülő hibák elkerülésétől óvhatja meg magát.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Magánéletében zárkózottá válik. Nem kér és nem vár segítséget. Kikapcsolódásra van szüksége, de erre csak a jövőben kerít sort.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A munkahelyén valaki áskálódik Ön ellen. Nem az a legjobb ellenszer, ha mosolyogva hízeleg neki. A munkája minőségével bizonyítsa!

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Meg gondolatlan megjegyzéseket ne tegyen, mert sértődékenyek az Ön körül lévő emberek. Pénzügyek terén a lehető legbiztonságosabb megoldásokat keresse.

VÍZöntő (I. 21.–II. 19.)

Igyekezzen korán munkához látni, s így másokkal szemben előnyre tehet szert. Este komoly kérdéseket beszélhet meg kedvesével.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A mai tárgyalás nagy hatással lehet karrierjére, ezért próbálja a legtöbbet kihozni magából. Egy őszinte beszélgetés során sok mindent meg tud kedveséről.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Gyakran lesz erősen felhős az ég, de a déli, délnyugati tájakon már lehetnek hosszabb-rövidebb napos időszakok. Főként az ország északi felén alakulhat ki eső, zápor. A hőmérséklet délután 12 és 19 fok között alakul.

A következő napok időjárása

Péntek
12°C
16°C
Bukarest

Szombat
14°C
17°C
Bukarest

Változóan felhős lesz az ég, északon kevesebb, délen több napsütéssel. Néhol futó zápor lehet.

Gyakran erősen megnövekszik a felhőzet. A közepes és nyugati részeken lehet eső, záporosó.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	12°C	7°C
Brassó	11°C	6°C
Bukarest	19°C	8°C
Csiksztereda	11°C	6°C
Kolozsvár	10°C	5°C
Marosvásárhely	12°C	6°C
Nagyvárád	12°C	5°C
Szatmárnémeti	12°C	6°C
Temesvár	12°C	5°C

Álmatlanság

Kérem, így nem lehet aludni! Már hajnali négy óra van és este tíz óta sem egy falfúrás, sem egy rohadt kopácslás!

Horváth István

***	AKÁR-MILYEN	SZÉFBEN VAN!	ISMÉTEL-TEN, GYORSAN NYÚL	KÉRDŐ-SZÓCSKA	VALA-HONNAN SZÁRMAZO	AZ ORRÁHOZ	FOLYADEK	ELNÁSPAGOL	HEGYES FÜLŰ KUTYA
BÚCSÚ-ZASKOR MONDUJK									
EGYFELE ADO				AJULÓ					
AZ UTOLSÓ SZEM EPER!		BRAZIL FOCISTA HELYESEL		AZ ITTEMIRŐL			VILÁGBAJ-NOKSÁG (RÓV)	FELHŐS	
ELÓTAG-KENT: PARÁNYI						...GEES; EGYÜTTES			
OROSZ FERFINEV					KÉSZÜL A TEA	LOVAS-KOCSI			
HEGESZTŐ HASZ-NÁLJA					LOKÓROM			MEDVEFEJ!	
SZEME-LYES NEVMAS			SEKÉLY VIZU ÖBÖL					BUTÍTÓ BOR	
BECÉZETT LEONORA			BENT ODAONT!		SZELVÉNY-UTALVÁNY				
KÖNNYEDEN KIUGRIK					PAGINA				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ta Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szó-ra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzéje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

MÉDIAPARTNEREK

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

r · a · d · i · o
88 f M

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Megtört a jég Jégkorong

T. J. L.

▶ Az addig nyeretlen Újpest megszerezte idénybeli első győzelmét a magyar-román közös jégkorongbajnokság, a MOL Liga keddi játéknapján. A lila-fehér alakulat a Steaua Rangers együttesét győzte le 5-1-re. A bukarestiek becsületgóljukkal vezettek, Timaru ütötte a 6. percben. Brassóban két hazai együttes csapott össze, a vendég HSC Csíkszereda 4-1-re verte a Fenestela 68-at. A brassói Antal találatára négy válasz is érkezett, Moldován, Molnár, Mihály és Sikorcín révén. Újabb sikerükkel a csíkiak megőrizték előnyüket a táblázat élén. Dunaújvárosban az Acélbikák Docler 4-1-re verték a Ferencvárost, míg a Vasas HC Székesfehérváron múlta felül a Sapa Fehérvár AV19-et, 3-1. A pénteki játéknap rangadója kétségtelenül a dunaújvárosi mérkőzés, amelyen a Dab-Docler a listavezető HSC Csíkszeredát fogadja. A további műsor: Újpesti TE-Vasas HC, Miskolci JJSE-Ferencváros. ◀

A táblázaton	
1. Csíkszereda	9 8 0 1 54-18 23
2. Dab-Docler	9 7 0 2 50-19 20
3. Vasas HC	9 5 0 4 31-22 15
4. Brassó	9 4 0 5 27-28 14
5. Miskolc	8 4 0 4 36-24 13
6. FTC	8 4 0 4 33-26 12
7. Fehérvár	9 4 0 5 24-52 10
8. Steaua	9 2 0 7 30-43 7
9. Újpest	8 1 0 7 19-72 3

A győzelemért 3 pont jár. Ha büntetők vagy hosszabbítás után születik, 2-1 arányban oszlanak meg a pontok.

Peches római vereség

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Kedden este nyolc mérkőzéssel indult a labdarúgó-Bajnokok Ligája csoportkörének második fordulója, s a házigazdák csak három mérkőzésen tudtak nyerni.

Az Örök Városban az AS Róma megszívta a CFR 1907 elleni 2-1-ért, hiszen a kilencven percben a kolozsvári Lacina Traore két kapufája is belefért. Az elefántcsontparti csatár önzőnek bizonyult, amikor a nála lényegesen jobb helyzetben levő Culio által várt gólpasz helyett szögéből a keresztlécra bombázott, az 52. percben pedig, szintén 0-0-nál, a bal kapufát találta el. A „vasutasok” kapufáira az olaszok gólokkal válaszoltak, és szűk két perc alatt eldöntötték a három pont sorsát, miután Mexes (69.) és Borriello (71.) is megzörgette az addig verhetetlen Nuno Claro hálóját. Rada szépitő gólja (78.) után megint izgulhattak a Stadio Olimpico szurkolói, akik aztán felszusszantak a hármas sípszó után. Bár szinte egyöntetű szakszavak szerint Traore volt a meccs legjobbját, szerintünk rajta múlt a kedvező eredmény.

Az E csoport bázeli mérkőzésén Frei már a 18. percben vezetéshez juttatta a svájci alakulatot, szünet után azonban Bastian Schweinsteiger egymaga fordított a Bayern München javára, büntetéből (56.), majd a haj-

rában akcióból (89.). Az október 19-i Bayern-CFR 1907- és Bazel-AS Róma-találkozókat megelőzően a sorrend: 1. Bayern 6 pont, 2. CFR 1907 3 (3-3), 3. AS Róma 3 (2-3), 4. Bazel 0.

Az F csoportban sima hazai sikerek születtek, a vendégeknek pedig becsületgóra sem tellett az erejükből. Ari (2) és Ibson találatával a Szpartak Moszkva 3-0-ra verte a szlovák MSK Zilinát, a Chelsea pedig Terry és Anelka (11 m) góljaival a francia bajnok Olympique Marseille-t. **A csoport állása:** 1. Chelsea 6 pont (6-1), 2. Szpartak Moszkva 6 (4-0), 3. Olympique Marseille 0 (0-3), 3. MSK Zilina 0 (1-7).

A 2007-es győztes AC Milan 1-1-et játszott az Ajax Amsterdam otthonában. Munir el-Hamdaoui Suarez remek beadásából szerzett vezetést a Lándzsásoknak (23.), szűk negyedórával később pedig Ibrahimovic vágta hálóba Seedorf gólpaszát. Ugyanabban a G csoportban a Real Madrid csak nagy nehézségek árán, hajrában tudta megtörni a francia alakulat ellenállását, az AJ Auxerre di Maria 81. percben szerzett gólja miatt vezetett, 0-1. A csoport állása: 1. Real Madrid 6 pont, 2. AC Milan 4, 3. Ajax Amsterdam 1, 4. AJ Auxerre 0.

A H jelű négyesben idegenbeli sikerek születtek. Az

Arsenal csak az utolsó 20 percben tudott elhúzni Belgrádban (3-1), ahol a több mint egy fél órát emberhátrányban szereplő Partizan közel állt a döntetlenhez. A gólokat Arsavin (15.), Chamakh (71.) és Squillaci (82.), illetve Cleo (33.) szerezte, Jovanovic az 56. percben jutott a kiállítás sorsára. Portugáliában is a nagyobb tapasztalat billentette el a mérleg nyelvét, az ukrán Sahtar Donyeck Luiz Adriano (56., 72.) és Costa (92.) találatával győzte le 3-0-ra a Sporting Bragát.

A csoport állása: 1. Arsenal 6 pont (9-1), 2. Sahtar Donyeck 6 (4-0), 3. Partizan Belgrád 0 (1-4), 4. Sporting Braga 0 (0-9). ◀

Hazai gólöröm az Örök Városban. Csapattársai gyűrűjében az első római gól szerzője, Mexes

Röviden

Román-magyar közös pályázat

Románia a magyarokkal közösen szeretne pályázni a 2020-as vagy 2024-es labdarúgó Európa-bajnokság rendezésére – jelentette be Mircea Sandu, a Román Labdarúgó Szövetség (FRF) elnöke. Sandu állítólag már beszélt a tervről Berzi Sándorral, a magyar szövetség (MLSZ) elnökségi tagjával. Sandu szerint a magyar kormányfő kész arra, hogy kormány szinten kezdeményezze annak felmérését, milyen lehetőség van a rangos sportesemény közös megrendezésére. Mint hozzátette: Emil Boc román kormányfőnek is levelet küldött az ügyben, és várja visszajelzését. Politikai szándék nélkül ugyanis mindez csak hamvába holt ötlet lehet – tette hozzá.

Veretlen udvarhelyiek

Ötödik bajnoki mérkőzését is megnyerte a Székelyudvarhelyi KC férfi kézilabdacsapata, amely a nagyváradiak elleni 35-24-nek köszönhetően listavezető maradt. Szintén az 5. forduló-ból előrehozott mérkőzésen a Kolozsvári U Transilvania 35-22-re ütötte ki az addig százszázalékos Pandurii Tg. Jiu-t és megelőzte a táblázaton. A forduló többi találkozóját a hét végén rendezik.

Buzăuban nyert a Galac

A női kézilabda Nemzeti Liga 3. fordulójából előre hozott mérkőzésen az Otetul Galac 30-28-re nyert idegenben a HCM Buzău ellen. Ma az alábbi menetrend szerint folytatódik a forduló: Kolozsvári U Jolidon-Nagybányai HCM Știința, Olchim-Tomis Constanța, CSM Cetate Devatrans-Brassói Rulmentul, Resicabányai U-SCM Craiova, Dunărea Brăila-HCM Roman, Buk. CSM-Zilahi HC.

Sorsoltak a labdarúgó Román-kupában

A hírmondónak maradt Liga 2-s csapatok közül az ALRO Slatina a Dinamót, a Nagyszebeni Voința pedig a Temesvárt kapta ellenfelül. Élvoalbeliek találkozóin: Kolozsvári U-Brassói FC, Pandurii Tg. Jiu-Universitatea Craiova, Astra Ploiești-Rapid, Kv. CFR 1907-Marosvásárhelyi MFC, Besztercei Gloria-Unirea Urziceni, Steaua-Sportul Studentesc. A mérkőzések dátuma október 27., az első csapatok otthonában.

Brit és amerikai győzelem

Brit és amerikai győzelem született egyéni időfutásban az ausztráliai országúti kerékpáros világbajnokság első, szerdai versenynapján. A felnőtt nők mezőnyében Emma Pooley, a 23 éves aluli férfiakkal pedig Taylor Phinney nyert.

Súlyos vereség a nőknél, győzelem a férfiaknál

Sakk

T. J. L.

▶ A magyar női válogatott súlyos vereséget szenvedett az oroszországi Hanti-Manszijszkban zajló sakkolimpia hetedik fordulójában: 0-4 az élvonalas Oroszország ellen. Eredmények: Tatyjana Kozinceva-Hoang Thanh Trang 1-0, Mádli Ildikó-Nagyzezsda Kozinceva 0-1, Alekszandra Kosztenyuk-Vajda Szidónia 1-0, Gara Tícia-Valentyina Gunyina 0-1.

A vereséggel a másodikként az ötödik helyre csúsztak le a most 11 meccsponttal (143,5 olimpiai Buchholz-pont, 18 pont) álló magyar lányok, Oroszország 1 14 pont (176,5; 21,5), Grúzia 12 pont (157,5; 21), India 12 pont (148; 20,5) és Szerbia 11 pont (147,5; 20,5) mögé. A magyarok következő ellenfele a bolgár csapat, amely nyolcadik a rangsorban.

A román női válogatott Oroszország második csapatával találkozott, és 2,5 – 1,5 arányú vereséget szenvedett. Elena-Luminița Cosma a vi-

lágos, Cristina-Adelina Foișor és Carmen Voicu-Jagodinsky pedig sötét bábukkal remizett, míg Irina Bulmaga a világgal szenvedett vereséget Alina Kaslinszkajától. A jelenleg a 20. (9 meccspont, 130; 18,5) helyen álló román csapat legközelebb az iráni együttesel találkozhat.

A magyar férfi együttes 3-1-re nyert a brazil alakulat ellen a nyolcadik forduló keretében. Almási Zoltán világgal, Polgár Judit pedig sötéttel tudott nyerni, míg Lékó Péter és Berkes Ferenc is remizett. A hetedik kör után a férfiaknál Ukrajna (13 meccspont, 153,5; 21) áll az élen Oroszország 1 (12 meccspont, 164,5; 19), Magyarország (12 meccspont, 142,5; 17,5) és Azerbajdzsán (12 meccspont, 139,5; 20,5) előtt. A magyarok legközelebb az azeriekkel játszanak.

A 144 ország részvételével zajló sakkolimpián a meccspontok döntenek (a győzelemért 2, a döntetlenért 1 pont jár), holtverseny esetén az olimpiai Buchholz-pontszám a mérvadó. A 11. fordulás viadal vasárnap zárul. ◀

Nagyüzem az EL-ban is

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Ma újabb 24 mérkőzéssel folytatódik a labdarúgó Európa Liga csoportköre. A K csoport keretében a Steaua az SSC Napolit fogadja, a 20 órákor kezdődő mérkőzésről a Pro TV számol be élőben.

Ez lesz Marius Lăcătuș harmadik „steauás-mandátumának” bemutatkozása, amelyen az új tréner nem számíthat az „uriziceni-ötökre” (Galamaz, Brandan, Onofraș, Bilașco, Marinescu), de még Ifeanyi Emegharára és Eugen Baciuira sem. Maradona egykori csapata jelenleg a hatodik a Serie A-ban, s legutóbbi tíz hivatalos idegenbeli mérkőzéséből kilencen játékosai betaláltak. Lăcătușt a nápolyiak támadószelleme aggasztja a legjobban, tudja, hogy a Cavani-Lavezzi-Hamsik trió bármelyik tagja bármikor gólt lőhet.

Akárcsak az első fordulóban, a liverpooli Anfield Road-on, a „katonák” most is premiereket hajkurászhatnak: a Ghencea úton az első Steaua-győzelmet és gólt ünnepeleik egy olasz csapat ellenében. Bármennyire is hihetetlen, a

piros-kékek még sosem nyertek olasz csapat ellen, de még gólt sem szereztek ellenük az európai kupaporondon. A Steaua „olasz örökmérlege”: 1984/85, KEK: 0-1 és 0-0 az AS Rómával, 1988/89, BEK-döntő: 0-4 az AC Milannel, 1991/92, UEFA-kupa: 0-1 és 0-1 a Genoával, 1995/96, BL-csoportok: 0-3 és 0-0 a Juventus Torinóval, 2004/05, UEFA-kupa csoportok: 0-1 az AC Pármával, 2005/06, UEFA-kupa csoportok: 0-0 a Sampdoriával, 2008/09, BL-csoportok: 0-1 és 0-0 a Fiorentinával. A kvartett másik mérkőzésén a Liverpool lesz a holland Utrecht vendége.

A magyar bajnok Debreceni VSC alaposan megfoghatkozva várja második EL-mérkőzését, amelyen ezúttal az olasz Sampdoria vendége lesz. A magyar bajnoknak kevesebb az esélye a pontszerzésre Genovában, úgy viszont különösen, hogy Kabát Péter eltiltás miatt nem játszhat, Komlói Ádám és Farkas Balázs sérüléssel bajlódik, Máté Péter pedig beteg. A Sampdoria Koman Vladimir révén magyar játékos is pályára küldhet a hajdúságiak ellen. Az I csoport másik mérkőzésén a Debrecenben repülőraj-

tot vett (5-0) ukrán Metalliszt Harkiv a holland PSV Eindhoven fogadja.

A további műsor: A csoport: Lech Poznan (lengyel)-Red Bull Salzburg (osztrák) és Manchester City-Juventus. B csoport: Rosenborg (norvég)-Arisz Szaloniki (görög) és Atlético Madrid-Bayer Leverkusen. C csoport: Gent (belga)-OSC Lille (francia) és Sporting Lisszabon-Levski Szófia (bolgár). D csoport: PAOK Szaloniki (görög)-Dinamo Zágráb (horvát) és Villarreal-FC Bruges (belga). E csoport: BATE Boriszov (fehérorosz)-AZ Alkmaar (holland) és Sheriff Tiraszpol (moldovai)-Dinamo Kijev (ukrán). F csoport: CSZKA Moszkva-Sparta Prága és Palermo-Lausanne (svájci). G csoport: Hajduk Split (horvát)-RSC Anderlecht (belga) és Zenit Szentpétervár-AEK Athén. H csoport: Odense (dán)-VfB Stuttgart (német) és Young Boys Bern (svájci)-Getafe (spanyol). J csoport: Paris Saint-Germain-Karpatij Lviv (ukrán) és Borussia Dortmund (német)-Sevilla. L csoport: Rapid Bécs-Besiktas (török), valamint CSZKA Szófia-FC Porto. ◀